



## संविधानको मस्यौदा संगसंगै चर्को विवाद अन्तरिम संविधानभन्दा पश्चागामी भएको विपक्षीहरूको दावी

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक/नयाँ संविधान निर्माणको क्रममा चार राजनीतिक दलको १६ बुँदे सहमतिबाट सुरु भएको नयाँ राजनीतिक कोषको क्रममा अन्ततः संविधानको मस्यौदा तयार भएको छ।

सो मस्यौदा संविधानसभाका अध्यक्ष सुवासचन्द्र नेम्वाङलाई हस्तान्तरण संगसंगै संविधानसभामा चर्को विवाद सुरु भएको छ।

चार राजनीतिक दल कांग्रेस, एमाले, एकीकृत माओवादी र फोरम लोकतान्त्रिकले गरेको सहमति अन्तरिम संविधानको भावना विपरित रहेको ठहर गर्दै सो कार्यान्वयन नगर्न अन्तरिम आदेश दिएतापनि त्यसलाई बेवास्ता गरि चार राजनीतिक दलले १६ बुँदे सहमतिको आधार

मा नै संविधानको मस्यौदा तयार गरेको थियो।

सो मस्यौदा संविधानसभामा संविधानसभाका अध्यक्ष नेम्वाङलाई हस्तान्तरण गरेकै समयमा संघीय समाजवादी फोरम नेपाल लगायत आदिवासी जनजाति, दलित, मधेसी समुदायको प्रतिनिधित्व गर्दै संविधानसभामा रहेका राजनीतिक दलका सभासदहरूले च्याति दिएका थिए। ती सभासदहरूले मस्यौदाको विरुद्ध नारावाजी समेत गरेका थिए।

नयाँ संविधानको मस्यौदामा समेत संघीय समाजवादी फोरम नेपाल, सद्भावना पार्टी, तमलोपा लगायतका विभिन्न राजनीतिक दलका सभासदहरूले संविधानसभामा नै लगातार रुपमा विरोध जारी राख्ने



संविधानको मस्यौदा च्यात्दै संविधानसभामा सभासदहरू

बताएका छन्। संविधानसभाको बैठकमा मस्यौदाको विषयमा छलफलमा समेत आफूहरू लगातार रुपमा संघर्ष गर्न तयार रहेको बताएका छन्।

उनीहरूले संविधानसभाको जुन मूल काम हो त्यो काम नै नगरि कन संविधान बनाउने नाममा मस्यौदा तयार गरेको र संविधानसभाको कामलाई आयोग र रुपान्तरित संसदलाई जिम्मा दिने भनेको जन आन्दोलन, मधेस

विद्रोह संग संगै जनताको भावना विपरित रहेको दावी गरेका छन्।

मस्यौदा संविधानमा ८ प्रदेश बनाउने मात्र भनिएको छ तर सिमाङ्कन र नामाङ्कन विनाको प्रदेश छ। त्यसै गरि आयोग बनाई आयोगको आधार मा प्रदेशको सिमाङ्कन गर्ने भनिएको अवस्था छ भने पहिलो संविधानसभाबाट राज्य पुनर्संरचना आयोग बनाएको र त्यसले

दिएको १० प्रदेशको सुझावलाई किन कार्यान्वयन गरेन र अब फेरी अर्को आयोग किन चाहियो भनी राजनीतिक विश्लेषकहरूले टिप्पणी गर्न थालेका छन्।

अहिलेको मस्यौदामा चुनावी प्रणालीमा समानुपातिकमा ४० प्रतिशत र प्रत्यक्षमा ६० प्रतिशत बनाइएको छ। जब कि अन्तरिम संविधानमा नै समानुपातिक ६० प्रतिशत र प्रत्यक्ष ४० प्रतिशत रहेकालाई उल्टाएको अवस्था छ।

त्यसै गरि अन्तरिम संविधानको धारा १३८ मा मधेसी, आदिवासी जनजातिको स्वायत्तताको भावना अनुसार प्रदेशहरू निर्माण गर्ने कुरालाई पनि उल्टाएको अवस्था छ।

पहिलो संविधानसभामा सहमति भएका र निर्णय गरेका

विषयलाई समेत उल्टाउँदै राज्य पुनर्संरचना समिति, राज्य पुनर्संरचना आयोग र अन्तरिम संविधानको भावना भन्दा पश्चागामी रुपमा अहिले चार राजनीतिक दलका नेताहरूले संविधानको मस्यौदा ल्याएको कारण अब आफूहरू संविधानसभादेखि सडक सम्म पनि आन्दोलन जारी राख्ने संघीय समाजवादी फोरम नेपालका सहअध्यक्ष राजेन्द्र श्रेष्ठले बताउनु भएको छ।

यसै बीच चार राजनीतिक दलले नयाँ संविधानको मस्यौदा तयार संगसंगै नेपालका आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित लगायत उत्पीडित समुदायका विभिन्न संघ संस्थाहरूले विरोध गर्दै आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिएका छन्।

**लोकसेवा तयारी कक्षाहरू नयाँ  
कक्षाहरू धमाधम सुरु हुँदैछ  
विहान ६:३० बजे साँझ ५ बजे**

प्रशिक्षकहरू:

निजामति सेवा क्षेत्रका अति योग्य, अनुभवी, विज्ञ पुस्तक लेखक तथा विद्यार्थीहरूमा लोकप्रिय शिक्षकहरूद्वारा कक्षाहरूको व्यवस्था

**शाखा अधिकृत**

प्रथम, द्वितीय, तृतीय र चतुर्थ पत्र

**पहिलो गुपलाई विशेष छुट गरिने छ  
अन्तरक्रिया कक्षा  
विहान ६:३० बजे साँझ ५ बजे**

**हाम्रा सेवाहरू**

- दैनिक निशुल्क नोटहरू दिइने र सामान्य ज्ञानको दैनिक परीक्षा लिई विद्यार्थीहरूको प्रगति विवरण चुस्त दुरुस्त राखी आवश्यक सरसल्लाह, अतिरिक्त कक्षाहरूको राम्रो व्यवस्था गरिने।
- लोकसेवा आयोगको परीक्षालाई मध्येनजर गरी परीक्षामा विद्यार्थीहरूले सामना गर्नु पर्ने सम्भावित समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्ने गरी हरेक हप्तामा छुट्टै Weekly Model Tests पनि लिइने र परीक्षामा लेखिएका कपीहरू उचित सुझावसहित पुनः फिर्ता दिइने।
- लेखनसीप विकासको लागि विज्ञद्वारा आवश्यक रुपमा कक्षाहरू हुने थप onus, Revision / Exam Facing Technique कक्षाहरूको व्यवस्था।
- निशुल्क एक महिने Special Computer Course (लोकसेवाको Syllabus अनुसार) साथै Interview Preparation कक्षाहरू।

**Valley Institute Kirtipur**  
NEAR KIRTIPUR NEW GATE Ph: 01-4332509

**विश्वतै तहको मचाएको Xiaomi Mi MOBILES**

**नेपालको लागी आधिकारीक विक्रेता**

**अब नेपालमा ONLINE मार्फत बिक्री बितरण**

Online बाट किन्दा फाइदा के ?

Importer ले Distributer र Retailer लाई  
दिने फाइदा अब सोभै ग्राहकलाई



A Dragon in your Pocket

Stunningly Beautiful.

13MP camera

Power through your day.

Lose the wires

Make Android yours



**मोविल्याण्ड ईलेक्ट्रोनिक प्रा. लि.**

कीर्तिपुर-१७, बाहिरी गार्ड (नेपाल टेलिकमसँगै)  
शाखा कार्यालय महाराजगंज, नारायणगोपाल चौक  
फोन नं. ०१४३३४२३५, ०१४३३२०५७

कानुनी सल्लाहकार

ज्ञानबहादुर महर्जन

प्रकाशक

नजरराम महर्जन

(९८४१४०१०७७)

सम्पादक

श्रीकृष्ण महर्जन

प्रबन्धक

निरजमान सिंह

काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११ -२०६७/०६८

व्यवस्थापन

भरत महर्जन

वेभसाइट व्यवस्थापन

राज श्रेष्ठ

प्रेस: शर्मीला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ

कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३

फोन नं.: ४३३३००७

kirtipur\_sandesh@live.com

http://kirtipursandesh.blogspot.com

सम्पादकीय



# फेरी द्वन्द्व हुने खतरा

२०६२/०६३ सालको जनआन्दोलन पश्चात तत्कालिन ७ दल र माओवादी सहितको सहमतिमा अन्तरिम संविधान जारी गरेको थियो । सो संविधानमा संघीयताको कुरा उल्लेख नभएकोले अन्तरिम संविधानको विरोध गर्दै तत्कालिन अवस्थामा मधेसी जनअधिकार फोरम नामको संस्थाका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवको नेतृत्वमा केही मधेसीहरूले राजधानीमा जलाएका थिए । सो क्रममा प्रहरीको हस्तक्षेप भयो र त्यसपछि मधेस विद्रोह भएको थियो । मधेस विद्रोहले राजनीतिक दलहरूलाई अन्तरिम संविधानमा संशोधन गरि संघीयता र मधेसी जनजातिहरूको स्वायत्तताको चाहाना अनुसार प्रदेश निर्माण गर्ने कुरा अन्तरिम संविधानमा उल्लेख गरिएको थियो ।

पछिल्लो समयमा चार दलको १६ बुँदे सहमति पछि फास्ट ट्रयाकबाट संविधान जारी गर्ने नाममा संविधानको मस्यौदा तयार गरि संविधानसभामा पेश गरेको छ । मस्यौदा संविधानसभामा पेश गर्ने वित्तिकै पहिचान पक्षधर सभासदहरूले मस्यौदा च्यातेका छन् । उक्त मस्यौदामा अन्तरिम संविधानको धारा ३८ (१)ले दिएको अधिकार कुण्ठित पारेका छन् । बहुमतको दम्भ भएका प्रमुख चार राजनीतिक दलका नेताहरूले अन्तरिम संविधान, पहिलो संविधानको राज्य पुनर्संरचना समिति र राज्य पुनर्संरचना आयोगको निर्णय र सहमति बेगर अहिले संविधानको मस्यौदा तयार गरेको छ ।

यो मस्यौदालाई आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलितहरूले समेत सार्वजनिक गरेकै दिनवाट च्याल्न सुरु गरेका छन् । यसको अर्थ कतै भोली फेरी अर्को द्वन्द्व हुनलागेको त हैन भनी विचार गर्नुपर्ने समय आएको छ ।

मस्यौदा सार्वजनिक गरेपछि देखिएको दृष्य



## संघीय समाजवादी फोरम नेपालको घोषणापत्र

नेपाली जनताले लोकतन्त्रको स्थापना र परिवर्तनका लागि पटक पटक असीम त्याग र बलिदानीपूर्ण सङ्घर्ष गरे । क्रान्ति, विद्रोह र आन्दोलनमा होमिए, वीरता प्रदर्शन गरे । तर प्रत्येक परिवर्तनपछि स्थापित भएको नेतृत्वले आफू सत्तारूढ भएपछि क्रान्तिका उपलब्धिहरू संस्थागत गर्न सकेनन् ।

यसको मुख्य कारण नेपालको राज्यसत्तामा वर्गीय रुपमा सामन्ती र कमिशनखोर तथा एकाधिकार पुँजीपति वर्ग र जातीय रुपमा वर्ण व्यवस्थामा आधारित उच्च जातिको एकल जातीय प्रभुत्व रहनु हो । प्रत्येक आन्दोलनले निर्णायक मोड लिएपछि सम्भौतापरस्त शक्तिहरूको हातमा सत्ता हस्तान्तरणको प्रकृया सुरु हुँदा आन्दोलन विचैमा तुहिने गरेको छ । २००७ साल र २०४६ सालको परिवर्तन १२ वर्ष पनि टिकेनन् भने २०६२/६३ सालको जनक्रान्ति तथा मधेस आन्दोलन र आदिवासी जनजाति लगायत विभिन्न समुदायले गरेका आन्दोलनका उपलब्धि अहिले सम्म पनि संस्थागत हुन सकेका छैनन् । पहिलो ऐतिहासिक संविधान सभा संविधान नै नबनाई विघटन हुनुले नेपाली जनताको आफ्नो संविधान आफै लेख्ने ७ दशकदेखिको तीब्र आकांक्षामाथि वज्रपात भयो । नेपाली जनताको बलीदानीपूर्ण सङ्घर्षको परिणामस्वरूप प्राप्त पहिचान सहितको सङ्घीयता, गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा समावेशी लोकतन्त्र गुम्ने खतरा बढेको छ । संविधान सभाको दोश्रो निर्वाचन पश्चात यथास्थितिवादी र प्रतिगामी शक्तिहरू नेपालको राजनीतिमा प्रमुख राजनीतिक शक्तिको रूपमा स्थापित हुनुले यसको पुष्टि गरेको छ । मुलुक युगान्तकारी परिवर्तनको मोडमा उभिएको बेला भएको यस निर्वाचनमा परिवर्तनकारी र राजनीतिक शक्तिहरूलाई विस्थापित गर्न भएका षडयन्त्रहरूलाई समयमै चिर्न सकिएन भने जन चाहना अनुरूपको संविधान बन्न सकेन । त्यसैले संविधान सभाको निर्वाचनपछि देखा परेको देशको प्रतिकूल राजनीतिक शक्ति सन्तुलनलाई अनुकूल बनाउन पहिचान सहितको सङ्घीयता र समाजवादका पक्षधर सबै र राजनीतिक शक्तिहरू एउटै भण्डामुनी गोलबन्द हुन आवश्यक छ । अहिले देशको परिवर्तनकारी राजनीतिक शक्तिहरूसामु धेरै चुनौतिहरू देखा परेका छन् । संविधान सभाको निर्वाचनपछि देखा परेको प्रतिकूल राजनीतिक शक्ति सन्तुलनलाई अनुकूलतामा बदल्न पहिचान सहितको सङ्घीय संविधान र अग्रगामी परिवर्तनका पक्षधर सबै राजनीतिक शक्तिहरू कुनै न कुनै रुपमा एकताबद्ध हुन जरूरी छ । यसका लागि नीति, सिद्धान्त र विचार मिल्ने राजनीतिक शक्तिहरू एकीकृत हुनु पर्दछ । यसरी मात्र देशमा परिवर्तनकारी राजनीतिक एजेण्डाहरू स्थापित गर्न तथा श्रमजीवी वर्ग र उत्पीडित समुदायका अधिकारहरू सुनिश्चित गर्न सकिने छ । गत क्रान्तिका उपलब्धिहरूलाई नेपालको संवैधानिक व्यवस्था तथा आदिवासी जनजाति, मधेसी तथा खस समुदायसँग राज्यले गरेका सम्भौता अनुरूप संविधान सभा मार्फत संस्थागत गर्न सके नेपालमा स्वतन्त्रता, समानता र सामाजिक न्यायका साथै जातीय, भाषिक, क्षेत्रीय, लैङ्गिक विभेद, शोषण एवम् उत्पीडन अन्त्य हुने छ । हामीले साना साना आन्दोलनका झटकाहरूबाट ठूला ठूला परिवर्तनको अपेक्षा गर्न सकिँदैन । त्यसका लागि त्यस्तो आन्दोलनकारी शक्तिको आवश्यकता पर्दछ जसको हुँकारले मात्र पनि यथास्थितिवादी र प्रतिक्रियावादीहरू थर्कमान होउन । त्यसैले श्रमजीवी वर्ग र उत्पीडित समुदायको प्रतिनिधित्व गर्ने नयाँ ढङ्गको राष्ट्रिय चरित्रको पार्टीको रुपमा एउटा क्रान्तिकारी राजनीतिक पार्टीको निर्माण आजको आवश्यकता हो ।

यस आवश्यकतालाई महसुस गरी नेपालको राजनीतिक इतिहासमा ऐतिहासिक मधेस जन विद्रोहबाट आफ्नो गौरवपूर्ण इतिहास बनाएका मधेसी जन अधिकार फोरम नेपाल, नेपालको राजनीतिक इतिहासमा उदीयमान सङ्घीय समाजवादी पार्टी, नेपाल तथा खस आन्दोलनको पृष्ठभूमिबाट स्थापित खस समावेशी राष्ट्रिय पार्टीविच पार्टी एकीकरण गरी सङ्घीय समाजवादी फोरम, नेपाल घोषणा गरेका छौ । यसका नीतिहरू यस प्रकार छन् ।

१. नेपालमा लोकतन्त्र, समानता र सामाजिक न्यायका लागि पटक पटक शान्तिपूर्ण जन आन्दोलन तथा सशस्त्र सङ्घर्ष भए पछिल्लो पटक सन् २००६ को अप्रिलमा भएको शान्तिपूर्ण जनक्रान्तितथा मधेस जन विद्रोह र आदिवासी जनजाति आन्दोलनले नेपालमा लामो समयदेखि सामन्तवादको प्रतिकको रुपमा रहेको राजतन्त्रलाई नै उखेलेर फालि दिएको छ । विश्वमै कीर्तिमानी जनक्रान्तिको रुपमा चर्चित उक्त जनताविचको सङ्घर्षमा जनताको विजयको शङ्कघोष गरेको छ । देशको सामाजिक आर्थिक व्यवस्थामा रहेको पुँजीवादको वढ्दो प्रभावलाई राजतन्त्रको उन्मूलनले अझ फरकिलो बनाई दिएको छ । विगतमा वित्तीय तथा व्यापारिक पुँजीको आगमन, उद्योग धन्दाहरूको प्रारम्भिक विकास, भूमि व्यवस्थामा

सुधारका कार्यक्रम, उदारीकरण, निजीकरण र भूमण्डलीकरणसँगै खुल्ला बजार अर्थतन्त्रको थालनीले यसमा टेवा पुर्याएको छ । फलस्वरूप नेपाली समाजमा अहिले सामन्तवाद पतनोन्मुख र पुँजीवाद उदीयमान रहेको छ । पुँजीवादको विकाससँगै नव उदारवादी बजार अर्थतन्त्र प्रभावशाली बन्दै गएको छ । खुल्ला समाजका लागि बजार अर्थतन्त्र आवश्यक हुन्छ तर सबै मानवीय मूल्यको मापन खुल्ला बजारबाट गरिएमा सामाजिक मूल्यहरू समाप्त हुन्छ । त्यसैले बजारले सामाजिक दायित्व वहन गर्नुपर्छ । हामी यसलाई भूमि क्रान्ति, औद्योगिक क्रान्ति, प्रविधी क्रान्ति आदिको माध्यमबाट चरणबद्ध रुपमा समाजवादतर्फ डोहोर्‍याउने छौ ।

२. नेपाल जाति, भाषा, धर्म र संस्कृतिको विविधताले भरिएको छ । विश्वमा प्राय सबै नश्लका मानव समूहहरू नेपालमा रहेका छन् । यस अर्थमा नेपाल बहुलतायुक्त रहेको छ । नेपालमा विभिन्न मानव समुदायहरू खास खास स्थानहरूमा सघन रुपमा बसोबास पनि गरिरहेका छन् । इतिहासमा तिनीहरूका साना ठूला राज्यहरू थिए, जुन कतिपय र राष्ट्र राज्यको रुपमा विकास भइसकेका थिए भने कतिपय विकास हुने क्रममा थिए ।

तर सन् १७६८ को गोर्खा राज्य विस्तारले नेपालमा तिनीहरूको अस्तित्व समाप्त गर्ने प्रयत्न भए । तिनीहरूलाई विकास हुन नदिइएको मात्र होइन, बहुजातीय बहुभाषिक मुलुकलाई एकल जातीय राज्य बनाउने जवर्जस्त कार्य भयो । र राज्यको चरीत्रवर्ण व्यवस्थामा आधारित उच्च जातीय अधिपत्यबाट ग्रस्त रह्यो । गत क्रान्तिको पूरकको रुपमा भएको मधेस आन्दोलन र आदिवासी जनजातिहरूको आन्दोलनले नेपाललाई केन्द्रीकृत र एकात्मक ढाँचाबाट जातीय(राष्ट्रिय) पहिचान सहितको सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यमा परिणत गर्ने संवैधानिक व्यवस्था भएको छ । तर यथास्थितिवादी र राजनीतिक शक्तिहरूले जातीय सघनता, तिनीहरूको ऐतिहासिक थातथलो र पहिचानलाई छिन्नभिन्न पारी राष्ट्रको रुपमा विकास हुन नदिने षडयन्त्र गरिरहेका छन् । हामी क्रान्तिका त्यस उपलब्धिहरूलाई संस्थागत गर्नवर्गीय, जातीय र लिंगीय विभेद र असमानतालाई अन्त्य गर्ने मुद्दालाई प्रमुख रुपमा उठाउँदै अधिकार र पहिचानयुक्त सङ्घीय एकाइहरू निर्माण गर्न रनेपाललाई बहुराष्ट्रिय राज्य बनाउन प्रतिवद्ध छौ ।

३. विश्वमा सङ्घीयता र समाजवादको प्रयोगका विभिन्न प्रारूपहरू छन् । उन्नाइसौँ र बीसौ शताब्दीमा प्रयोग भएका समाजवादका प्रारूपहरूले

पुँजीवादमाथि समाजवादको श्रेष्ठतालाई व्यवहारमा उतार्न सकेको छैन । एकाइसौँ शताब्दीको समाजवादले यो चुनौतिलाई सामना गर्नुपर्छ । नेपालको समाजवाद सङ्घीय शासन प्रणालीमा आधारित हुनु पर्दछ । विश्वका अनुभवहरूलाई हेर्दा पुँजीवादी क्रान्तिले राष्ट्र राज्य वा सङ्घीयताको माध्यमबाट जातीय, भाषिक, धार्मिक तथा साँस्कृतिक समस्या आधारभूत रुपमा हल गर्नु तापनि वर्गीय समस्या हल गर्न सकेको छैन । त्यसैले हामी सङ्घीय शासन प्रणाली सहितको समाजवादको पक्षमा उभिएका छौ । नेपालको सङ्घीयता प्रशासनिक वा भौगोलिक सङ्घीयता मात्र नभै पहिचान सहितको सङ्घीयता हो भने नेपालको समाजवाद पुँजीवाद समायोजित वा राजकीय समाजवाद नभै उत्पादनका साधनहरूमा सामाजिकीकरण हो ।

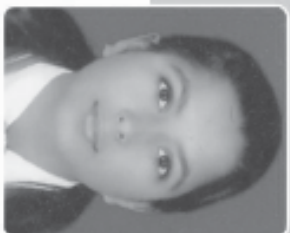
४. नेपाली क्रान्तिको मार्गदर्शक सिद्धान्त सङ्घीय समाजवाद हो । सङ्घीय समाजवाद भनेको नेपाली क्रान्तिको व्यवहारमा विकसित बहुराष्ट्रिय समाजवाद हो । यो राजनीतिक लोकतन्त्र मात्र होइन, आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक लोकतन्त्र पनि हो । यस अर्थमा यो नेपाली समाजको लोकतान्त्रिकरणको समग्र सिद्धान्त हो । यो पुँजीवादी लोकतान्त्रिक व्यवस्था नभै समाजवादी लोकतान्त्रिक व्यवस्था हो । सङ्घीय समाजवादले सङ्घीयतालाई जातिहरूको पहिचान र अधिकार, बहुराष्ट्रिय राज्यको प्रवर्द्धन, मुलुकको भौगोलिक अखण्डता र स्वाधीनताका आधारका रूपमा र समाजवादी लोकतन्त्रलाई राजनीतिक(आर्थिक पद्धतिका रूपमा लिएको छ । यस व्यवस्थामा जनताले राजनीतिक रुपमा स्वतन्त्रता र आर्थिक रुपमा समानताको अनुभव गर्नेछन् । मार्क्सवाद र विश्वभरि कै समाजवादी आन्दोलनका सकारात्मक योगदानहरू यसको आधार रस्रोत हुन् । सङ्घीय समाजवाद कुनै देशको अन्ध अनुकरण नभै आफ्नो मौलिक विशेषतामा आधारित हुने छ । यसलाई समाजको विकास, नेपाली जनताको चेतना र विचार धारात्मक तथा साँस्कृतिक स्तरको उत्तनयनसँगै समृद्ध र परिष्कृत गर्दै लगिनेछ ।

५. मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणा, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून र मानव अधिकार सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मान्यताहरूका साथै सबै प्रकारका शोषण, दमन र विभेदबाट जनतालाई मुक्त गरिने छ । जनताको सर्वोच्चता, सङ्घीय शासन, वालिग मताधिकार, आर्वाधिक निर्वाचन, प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय व्यवस्था, समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली, संवैधानिक तथा कानुनी राज्य, बाकिं ८ पेजमा.....



## 9th Graduation and Felicitation Programme - 2072

We Extended Heartiest

Congratulations for SLC-23<sup>th</sup> Batch - 2071ADITI DHAKAL  
86.25%SAHIL K.C.  
85.25%RAHUL BISHWAKARMA  
84.12%NABINA GHIMIRE  
79.62%PURUSHOTTAM POKHAREL  
79.50%HIRDESH KUMAR CHAUDHARY  
77.25%PRATIYA YADAV  
76.62%SAROJ UPRETY  
76.62%NABARAJ BUDHA  
73.25%SAGAR TIMALINA  
72.37%ANUPAMA GHIMIRE  
71.37%SAPANA RAI  
69.37%NEMRAJ LAMA  
68.37%NIRISHA MAHARJAN  
68.12%PULAN DARSHANDHARI  
68.00%RAJESH RIMAL  
66.62%YUJINA MAHARJAN  
65.50%PRATIBHA MAHARJAN  
65.12%ASMITA BUDHATHOKI  
63.75%KIRAN KUMAR RAM  
63.00%BINA LAMA  
62.87%BARSHA BUDHA MAGAR  
61.50%SANDHYA SHRESTHA  
61.25%SASHI LAMA  
61.00%AAYUSHMA JOSHI  
60.87%NIKITA SHAKYA  
60.05%SACHIN TAMANG  
59.75%ALISHA MAHARJAN  
59.50%USHA KIRAN GNAWALI  
58.50%SUSANA MAHARJAN  
57.12%ANIL LAMA  
56.87%GITA SHRESTHA  
56.50%TRILOCHAN RAJ JOSHI  
56.00%PRITAM ADHIKARI  
55.62%SHRISTI SHAKYA  
54.87%

MANGAL

HIGHER SECONDARY SCHOOL,  
Kirtipur Municipality -3  
Kathmandu, Nepal

## खेलकुदमा देखिएको चुनौतीहरु



—नविन महर्जन—

खेलकुदको लोकप्रियता विश्वमा जस्तै हाम्रो देशमा बढ्दै गएको छ। नेपाललाई चिनाउने विभिन्न माध्यमहरु मध्ये खेलकुद पनि एक हुन पुगेको छ। विशेष गरी मार्शल आर्ट एथलेटिक्स फुटबल र क्रिकेटले नेपाललाई विश्व सामु चिनाउन मद्दत गर्दै आएको छ।

हाम्रो सिमीत स्रोत साधनले पनि खेलाडीहरुको अथक मेहनतले देशको नाम चमकाउन सफल हुँदै आएको छ। तर खेलकुदलाई हेर्ने सम्बन्धित संघ, संस्था र सरकारी निकायले गर्दा धेरै अवसरहरुबाट बन्चित हुन पुगेका छन्। स्वदेश र विदेशको आर्थिक, भौतिक सहयोगले पनि हामीले हाम्रो देशको खेलकुदलाई सन्तोषजनक रुपमा विकास गर्न असमर्थ रहँदै आएको छ। जुन

खेलले हाम्रो देशको नाम विश्वमा चिनाउन सम्भावना रहेको छ सो निकायमा सधैं विवाद, अनियमितता रहेको हुन्छ जस्तै गर्दा खेलाडीहरुले आफ्नो अभिभावक गुमेको जस्तो महसुस हुन्छ र आफ्नो प्रदर्शनमा राम्रो नतिजा निकाल्न चुक्दछ। एथलेटिक्स, मार्शल आर्ट, क्रिकेट र फुटबल लगायत अन्य विभिन्न खेलकुद संघमा सधैं विवाद भएको हामी पाउँछौं अझ यसलाई तह लगाउने ओलम्पिक कमिटी र राष्ट्रिय खेलकुद परिषदमा समेत सधैं खिचलो भएको देखिन्छ। यस्तो अवस्थामा खेलकुदले गतिलो नतिजा निकाल्न निकै चुनौती हुन्छ। यस अवस्थामा पनि खेलाडीहरु र प्रशिक्षकहरुले आफ्नो कर्म ठानेर सकारात्मक बाटोतिर लागेको देखिन्छ। तर सरकार को मातहतका निकायहरुले यसमा कुनै चासो देखाएको जस्तो लाग्दैन। सधैं आफ्नो पार्टीको व्यक्ति, आफ्नो गुट, उपगुटको व्यक्तिलाई अगाडी काखी च्यापेर लगिदा वास्तवमा खेलकुदप्रति लागी परेकाले त केही पाएन र गर्ने अवसर पाएन अरुले समेत

गर्ने वातावरण आउन सकेन। खेलकुद क्षेत्रलाई उकास्न युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय स्थापना भएको छ। तत्कालीन रा.खे.प. मा चार वर्षे कार्यकालको समाप्त भए पछि सदस्य सचीव युवराज लामा पछि का.मु.को रुपमा शकुन्ता नगरकोटीलाई सदस्य सचीवको पदभार सुम्पियो र त्यसपछि गत विहीवार युवा तथा खेलकुद मन्त्री पुरुषोत्तम पौडेलले केशव विष्टलाई सदस्य सचिवको रुपमा नियुक्ति गरेका थिए।

यस नियुक्ति पश्चात एमाले भित्र निकै विवाद रहेको समाचार दिनहुँ चर्चा हुँदै आएको छ। वास्तवमा केशव विष्ट मन्त्री पौडेलले नै कारवाही गरेका व्यक्ति हुन। इचोन एशियादमा केशव विष्ट सेपाकताक्रोको टिम म्यानेजरका रुपमा गएका थिए जहाँ उक्त सेपाकताक्रोको खेलाडी भएको थिए जस्तै गर्दा मन्त्री पौडेलले विष्टसहित अन्य खेलका टिम म्यानेजरलाई कारवाही गरि दिएको थिए। साथै उनीमाथि पाँचौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा सामाग्री हिनामिना गरेको आर.पे.स.स. समेत राखेपले अख्तियारलाई बुझाएको प्रतिवेदनमा उल्लेख

छ। जस्तै गर्दा उहाँको नियुक्ति बारे पार्टी भित्र र बाहिर व्यापक विवाद सृजना भएको अडकल छ। जस्तै गर्दा उहाँको निर्णयमा परिवर्तन हुनुपर्ने माग सुन्नमा आएको छ। यस्तो अवस्थामा खेलाडीहरुले कसरी मनोबल वृद्धि गरी खेललाई अगाडी बढाउन सकिन्छ। कहिलेसम्म आफ्नो अभिभावक आफैले छान्ने अवसर पाउँछ ? जस्तै समग्र खेलकुदलाई साँच्चैको अगाडि बढाउन बिना दबाव काम गर्न सहज हुन जान्छ ? यस प्रश्नको उत्तर खोजी सकेका छुन् ? राम्रो दक्षता भएकोलाई खुट्टा तान्ने आफ्नो भागबन्दामा परेको मन्त्रालयमा र संघ संस्थामा आफ्नै पार्टीका व्यक्तिलाई नियुक्ति गर्ने प्रवृत्ति कहिलेसम्म ? यस विषयमा आम छलफल गरि निर्णय गर्ने बेला आइसकेको छ। नत्र खेलकुद क्षेत्रमा लागेको ग्रहणलाई मेटाउन कठिन हुनेछ। यदि साँच्चिकै खेलकुद क्षेत्रको विकास गर्ने हो सो सम्बन्धि विज्ञहरुलाई राखी अन्तरक्रिया गर्दै सबैको साभ्भा अवधारणा भनाई यो सम्बन्धि ज्ञान भएका लाई जिम्मा दिए मात्र वास्तवमा खेलकुदको विकास गर्न सहज हुने छ नत्र भएको ख्याती पनि गुम्ने सम्भावना देखिन्छ।

## बन्दैछ यो देश नयाँ नेपाल



कवि राम महर्जन  
नगाउँ, किनपा-१६

बन्दैछ यो देश नयाँ नेपाल  
चार नेताहरुको शिरैमा  
श्री चारको पगरी लगाएर  
चलाउँदैछ यो देश चारकै इच्छामा  
गाउँ शहर तराई पहाड  
जहाँ जन्मे पनि केही छैन  
बन्नु पर्छ मात्र विशिष्ट व्यक्ति  
पाउनु हुनेछ सबैले आजीवन सुविधा  
आ-आफ्नो स्वार्थमा अलिकति कतै  
खिसिक्क तल माथि हुन गए  
चल्छ भनाभन नेताहरुको बीचमा  
चल्छ चर्काचर्की नेताहरुको बीचमा  
यस्तो नौटङ्की चाल चलाएरै  
जनताहरुको मुख ताल्ने गर्छन्  
जुनवेला जे हठकण्डा प्रयोग गर्नुपर्छ  
हाम्रा नेताहरु निपुण नै छन्  
देश गरीव भएर के भो र  
नेताहरुको मनमौजी चलेकै छ  
जनताहरु गरीव भएर के भो र  
घर जग्गा कर तिर्ने पर्छ  
नेपाली शासकहरु कति विद्वान  
कसैले नसोचेको र नगरेको काम  
दुरदर्शितापूर्वक सोचविचार गरी  
आ-आफ्नो दुनो सोजाएकै छ  
आर्थिक श्रोत बढाउनको लागि  
गाउँ पाखा समेत नगरपालिका घोषणा  
नेताहरु सबैले पाले पालो गरी  
सत्ता सम्हाल्न पाउँछ नै

## हार्दिक बधाई



यस सहकारीका संस्थापक अध्यक्ष एवं सल्लाहकार श्री धनबहादुर महर्जनज्यूका सुपुत्र श्री सलिल महर्जन प्रवेशिका परीक्षा-२०७१ मा राष्ट्रिय बहिरा उच्च मा.वि. नक्सालबाट प्रथम श्रेणीमा पास हुनु भएकोले हार्दिक बधाई दिदै उहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछौं।

स्वराज सहकारी संस्था लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७

## हार्दिक बधाई



यस सहकारी संस्था लि.का संस्थापक सदस्य एवं सल्लाहकार श्री श्रीकृष्ण महर्जनका सुपुत्र श्री सनिल महर्जन प्रवेशिका परीक्षा-२०७१ मा क्रिएटिभ एकेडेमी प्रथम श्रेणीमा उत्तीर्ण हुनु भएकोले हार्दिक बधाई दिदै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछौं।

स्वराज सहकारी संस्था लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७



# Congratulation !

## Best wishes for future .....



Alina Maharjan  
72.875



Anip Singh  
Thakuri 79.75



Anjali Maharjan  
71.125



Annu Badayak  
72.75



Astha Pandit  
81.5



Ganga Maharjan  
74.25



Inod Khadka  
83.



Ishika Maharjan  
77.125



Jamuna  
Maharjan 79.625



Jebina Maharjan  
88



Jyotsna Maharjan  
69.125



Karan Maharjan  
81.5



Kiran Bhatta  
79.



Krita Maharjan  
66.25



Kriti Shrestha  
78.375



Lahana  
Maharjan 85.375



Lahana  
Manandhar 67.125



Leeya Deshar  
69.375



Lujala Maharjan  
88.875



Mohit Maharjan  
78.125



Monika Maharjan  
67.25



Namira Maharjan  
66.875



Neharika  
Maharjan 73.75



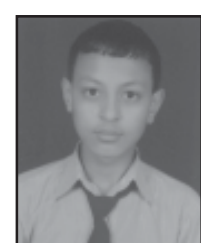
Nikisha Singh  
Maharjan 86.5



Nikita Maharjan  
70.125



Nilaa Maharjan  
78.75



Nishant  
Maharjan 65.875



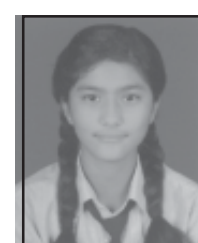
Pallav Maharjan  
79.5



Pradina Shrestha  
74.5



Pratima  
Maharjan 77



Prisha Maharjan  
81.125



Puja Pandit  
75.25



Rabina Karki  
83.375



Reemika  
Maharjan 74.125



Reenu Maharjan  
74.5



Rijan Maharjan  
72.125



Ritika Maharjan  
75.875



Rohan Maharjan  
78.25



Romik Maharjan  
82.625



Rubi Maharjan  
66.



Rupa Pantha  
90.125



Sajeena  
Maharjan 75.75



Sajja Maharjan  
78.5



Santosh  
Maharjan 64.5



Sayush Raj  
Rajopadhyay 67.75



Shishir Maharjan  
60.125



Shreesha  
Manandhar 77.5



Shristi Dangol  
83.375



Shristi Maharjan  
80.625



Sonima  
Maharjan 79.75



Sudan Shahi  
76.75



Sudip Shrestha  
69.125



Suman Gopali  
72.375



Unique Shakya  
66.625

**HILL-Town Higher Secondary School**  
Baghbhairavsthan, Kirtipur -1 Phone No: 4331739, 4331407



## मुखको हेरचाह सम्बन्धी तेश्रो जनचेतना कार्यक्रम सम्पन्न



२०७२ साल वैशाख १२ गते गएको महाभूकम्प पछि जेठ १७ गते देखि विद्यालय संचालन भएपछि कीर्तिपुरका ४ वटा सरकारी तथा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई लक्षित गरी रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठान तथा Earthquake Victims Relief Program को संयुक्त आयोजनामा मुखको हेरचाह सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम तथा मुखको हेरचाह तथा व्यक्तिगत सरसफाईलाई आवश्यक पर्ने सरसामान वितरण गर्ने जानकारी प्रतिष्ठानका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानले जानकारी गराउनु भयो।

उक्त कार्यक्रमको पहिलो कार्यक्रम इन्द्रायणी प्राथमिक विद्यालय देवढोका कीर्तिपुरमा जेठ २० गते, दोस्रो कार्यक्रम ढोकासी स्थित गोरखनाथ मा.वि. मा जेठ ३२ गते सम्पन्न भएको छ। २०७२ असार १४ गते उक्त कार्यक्रम अन्तर्गतको तेश्रो कार्यक्रम कीर्तिपुर मा.वि.मा सम्पन्न भयो। उक्त कार्यक्रममा Nepalese Army Institute of Health Science College of Medicine का प्रकाश पौडेलले हात धुने तरिका तथा मुखको हेरचाह गर्ने तरिकाबारे प्रयोगात्मक जानकारी विद्यार्थीहरूलाई गराउनु भयो। उक्त कार्यक्रममा रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठानका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधान, Nepalese Army Institute of Health Science College of Medicine का मनोज प्रधान, प्रकाश पौडेल तथा रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठानका सदस्यहरूले करिब ६५ जना विद्यार्थीहरूलाई ब्रस, टुथपेस्ट, साबुन, नेल कटर, रुमाल वितरण गर्ने काम सम्पन्न भयो। विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरूको समेत उपस्थिति रहेको थियो। उक्त कार्यक्रममा कीर्तिपुर मा.वि. का प्रधानाध्यापक बट्टी खनालले स्वागत मन्तव्य राख्नु भएको थियो भने प्रतिष्ठानका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानले कार्यक्रमको उद्देश्यबारे जानकारी गराउनु भएको थियो।

## पाँगा मा.वि.मा पुरस्कार वितरण



गत वैशाख १२ र २९ गते आएको विनाशकारी महाभूकम्पका कारण सबै विद्यालयहरू बन्द रहेका थिए। वैशाख महिनामा गर्नु पर्ने थुप्रै कार्यक्रमहरू स्थगित रहेका थिए। हरेक वर्ष पाँगा मा.वि.ले गर्दै आइरहेको वार्षिक परीक्षामा हरेक कक्षाबाट पहिला, दोस्रा र तेस्रा हुने विद्यार्थीहरूलाई दिइने पुरस्कार वितरण कार्यक्रम स्थगित भइरहेकोमा गत आषाढ १४ गते एक कार्यक्रम गरी विद्यालयका निर्देशक रमेश मान महर्जनले पुरस्कार वितरण गर्नु भएको थियो। उक्त कार्यक्रममा शिक्षक/शिक्षिकाहरू, उपस्थिति रहेका थिए। कक्षामा प्रथम हुन सफल विद्यार्थीहरूलाई शुल्कमा छात्रवृत्ति पनि दिइएको थियो।

## कीर्तिपुर सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रद्वारा मनोविमर्श

कीर्तिपुरको तगःबपिस्थित कीर्तिपुर सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको संयोजकत्वमा नेपाल हिप्नोसिस प्रा.लि.ले गत आषाढ १२ गते शनिवार कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालयको हलमा मनोविमर्श कार्यक्रम-२०७२ सम्पन्न गरिएको छ।



स्वास्थ्य केन्द्रको अध्यक्ष हिरा बहादुर महर्जनको सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रमको संचालन नविन महर्जनले गर्नु भएको थियो। सहयोगी Anneli wester पनि हुनुहुन्थ्यो। उक्त कार्यक्रममा भूकम्प

भनेको के हो ? भूकम्पबाट कसरी बच्न सकिन्छ ? मनमा डर कसरी पैदा हुन्छ ? डरले हाम्रो स्वास्थ्यमा के कस्तो असर पार्न सक्छ। यसबाट बच्ने उपाय के हो भन्ने बारे जानकारी दिइएको थियो। करीब ३० जनाजति महिलाहरू सहभागी रहेको उक्त कार्यक्रम पछि हरेक दिन समय मिलाएर थेरापी गर्ने पनि जनाइएको थियो।

# SLC २०७१ मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल यस विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई हार्दिक बधाई !!!

## उत्कृष्ट श्रेणी (Distinction) मा पास भएकाहरू:



निरज बोहरा

पृथ्वीराज कुँवर

लोकेन्द्र शर्मा

काजोल गुप्ता

सागर बिष्ट

## प्रथम श्रेणी (First Division) मा पास भएकाहरू:



त्रिलेन्द्र सिंह नेगी

विशाल शाक्य

किरण श्रेष्ठ

मातृका जोशी

सरस्वती मण्डल

बिन्दा राई

विशाल अधिकारी

जानकी श्रेष्ठ

पुजा भट्ट



**बाघ भैरव बोर्डिङ हाइ स्कूल**

कीर्तिपुर १७, नयाँबजार, फो.नं. ०१४३३०१४९,  
Email: baghbhairabbhs@gmail.com



# Congratulations!

Congratulation to all the SLC graduates of 2071. We are proud of our achievements of 100% successful SLC result with remarkable distinction.



**Bipana Khand**




We are heartily thankful to all parents, guardians, teachers, staff members, partners and well wishers for their valuable contribution for every success of this school.

**BARABHAL**  
**MEMORIAL SCHOOL**  
राराहिल मेमोरियल स्कूल



## राराहिल स्कुलको विदाई तथा स्वागत

### कार्यक्रम-२०७२



गत आषाढ १२ गते शनिवार कीर्तिपुरको छुगार्उँस्थित राराहिल मेमोरियल स्कुलले प्रवेशिका परीक्षा-२०७१ मा उत्तीर्ण भएका आफ्ना एस.एल.सी.ब्याच १२ लाई विदाई तथा राराहिल एल्म्युनाई एशोसियसनले स्वागत गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा शहिदहरुको सम्झनाको साथै गत वैशाख १२ गतेको विनाशकारी महाभूकम्पमा परी दिवंगत हुने सम्पूर्ण नेपाली तथा विदेशी नागरिकहरुको सम्झनामा १ मिनेट मौन धारण गरी श्रद्धाञ्जली अर्पण गरिएको थियो।

आफ्नै हलमा गरिएको उक्त कार्यक्रम शिक्षा तारा काफ्लेले संचालन गर्नु भएको थियो। कार्यक्रमको सभापति व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष सूर्यबज्र बज्राचार्य हुनुहुन्थ्यो भने प्रमुख अतिथि सहायक जिल्ला शिक्षा अधिकारी द्वारिका प्रसाद पोखरेलले शहिदहरुको तस्वीरमा माल्यार्पण पछि पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी कार्यक्रमको उद्घाटन गर्नुभएको थियो। स्कुलका प्रिन्सिपल जगतबहादुर

महर्जनले स्वागत मन्तव्यको क्रममा स्कुलको बारेमा संक्षिप्त विवरण दिनु हुँदै २०६० सालमा एस.एल.सी. परीक्षामा पहिलो पल्ट सामेल हुँदा प्रथम श्रेणी र दोस्रो श्रेणीमा मात्र पास गराउन सकेको थियो भने त्यसपछि विशिष्ट श्रेणीसहित शत प्रतिशत विद्यार्थी पास गराउन सफल भएको थियो। हरेक वर्ष एक न एक जना दोस्रो श्रेणीमा पास भइरहेकोमा यसपाली दोस्रो श्रेणीमा कोही पनि नपरेको ४५ जनाले परीक्षा दिएकोमा १५ जना विशिष्ट श्रेणी र ३० जना प्रथम श्रेणीमा उत्तीर्ण भएको जानकारी दिनुहुँदै परीक्षामा उत्तीर्ण हुने सबैजनालाई हार्दिक बधाई दिनुभयो।

त्यसपछि परीक्षामा उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरुलाई टिका, अरिबिर फूलको गुच्छा दिएर खादा ओढाई बधाई दिइएको थियो। यस वर्ष ८७.१२५ अंक ल्याई राराहिल सर्वोत्कृष्ट हुन सफल विपना खाँडलाई स्वर्णिम पल्लिस्थान मानन्धरको सम्झनामा उहाँकै मातापिताको तर्फबाट कदर पत्र सहित नगद प्रदान गरिएको थियो

। सोही अवसरमा विपना खाँड र कक्षा १० की रोशनी महर्जनले मन्तव्य दिएका थिए। मन्तव्यकै क्रममा राराहिल अल्मूनाई एशोसियसनका अध्यक्ष निश्चला महर्जनले फलामे ढोका भनिने एस.एल.सी. परीक्षा पास गर्नु हुने सम्पूर्णलाई बधाई दिनुको साथै अल्म्युनाई एशोसियसनको सदस्य बन्न स्वागत पनि गर्नुभयो।

राराहिल स्कुलको प्रथम गुथियार तुल्सीदास महर्जनले शैक्षिक गुथि अन्तर्गत संचालित भएको विद्यालय भएको कारण यो नाफामुखी स्कुल होइन, सस्तोमा स्तरीय शिक्षा दिने विद्यालय भएकोले राराहिलको पढाईस्तर दिनपर दिन विकास भइरहेको बताउनु भयो।

प्रमुख अतिथी द्वारिका प्रसाद पोखरेलले एसएलसी परीक्षालाई कठिन परीक्षाको रूपमा लिनु नहुने, यो पनि अरु कक्षाको परीक्षाभै नियमित परीक्षा ठान्नु पर्ने बताउनु भयो।

सभापति सूर्यबज्र बज्राचार्यले उपस्थित सबैलाई धन्यवाद दिनुका साथै विद्यालयको प्रगति हुनुमा शिक्षक/शिक्षिका, अभिभावक र व्यवस्थापन समिति सबैको मेहेनतको परिणामले भएको बताउनु भयो।

पहिलो सत्रको औपचारिक कार्यक्रमपछि सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो।

दुई पेजको बाँकी.....

मौलिक एवम् मानव अधिकार, शक्ति पृथकीकरण, स्वतन्त्र न्यायपालिका, प्रेस स्वतन्त्रता, समावेशी लोकतन्त्र, आत्मनिर्णयको अधिकार, जातीयरक्षेत्रीय स्वशासन, स्थानिय स्वायत्त सरकार, लोक कल्याणकारी राज्य र सामाजिक न्यायको सिद्धान्तलाई आत्मसात गर्दै शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, आवास, खाद्य संप्रभूता र सामाजिक सुरक्षाको अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरिनेछ र सोको दायित्व राज्यले नै वहन गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिने छ। आदिवासी जनजाति, मधेशी, खस, दलित, मुस्लिम, अल्पसङ्ख्यक तथा सिमान्तकृत समुदाय, अपाङ्ग, सुकुम्बासी, श्रमजीवि, मजदुर, किसान तथा पिछ्छाडिएको क्षेत्रका जनताको नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार र आर्थिक, सामाजिक एवम् सांस्कृतिक अधिकारलाई संविधानमा सुनिश्चित गरिने छ। छुवाछूत जस्ता अमानवीय परम्परा र कार्यलाई गम्भिर अपराध मानी कानूनी र व्यवहारिक रूपमा अन्त्य गरिने छ।, ६. जातीय, भाषिक तथा क्षेत्रीय पहिचानलाई प्रमुख आधार मानी सहकारी सङ्घीयताको मान्यता अनुरूप राज्यको पुनःसंरचना गरिने छ। सङ्घ र प्रदेशको संरचना लोकतान्त्रिक, विभेदरहीत, समानुपातिक समावेशी हुने गरी निर्माण गरिने छ। आदिवासी जनजातिको अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय घोषणापत्र (२००७, अन्तर्राष्ट्रिय अनुबन्धहरू र आइएलओ महासन्धि १६९ लागू गरिने छ। आत्मनिर्णयको अधिकार र स्वशासनको मान्यता अनुरूप स्वायत्त प्रदेशहरूको स्थापना गरिने छ। स्वायत्त प्रदेशभित्र विशेष संरचना सम्बन्धी व्यवस्था गरी एक जातिरसमुदाय वा भाषाको बाहुल्य रहेको वा सघन उपस्थितिको अवस्था रहेको क्षेत्रलाई स्वायत्त क्षेत्र, अल्पसङ्ख्यक, लोपोन्मुख र सिमान्तकृत रूपमा रहेका जाति/समुदायको संरक्षण गर्न संरक्षित क्षेत्र र स्वायत्त प्रदेश, स्वायत्त क्षेत्र र संरक्षित क्षेत्रबाट नसमेटिएकाहरूलाई समेट्न गैर भौगोलिक/विशेष क्षेत्रको स्थापना गरिने छ। प्रथाजन्य कानूनहरूलाई देशको मूल संविधानसँग नबाभिने गरी कार्यान्वयन गर्न दिइने छ।, ७. केन्द्र र प्रदेशको बीचमा साधन, स्रोत र शक्तिको न्यायोचित बाँडफाँट गरिने छ।सामान्यतः केन्द्रमा देशको सुरक्षा, मुद्रा, विदेश सम्बन्ध, प्रमुख भन्सार कार्यालयहरू, बहु प्रादेशिक प्राकृतिक स्रोतहरू रहने छ। त्यस बाहेकका सम्पूर्ण अधिकार प्रदेश, विशेष संरचनाहरू र स्थानीय निकायमा रहने छन्। संविधानमा सूचीकृत नभएका अवशिष्ट अधिकारहरू प्रदेशमा रहने छ। आर्थिक समानीकरणका लागि सङ्घीय वित्त आयोग बनाई निश्चित मापदण्डको आधारमा राजस्वबाँडफाँट गरिने छ।, ८. नेपालको शासकीय स्वरूपसमावेशीहुनु पर्दछ।यस नीति अनुसार देशमा वालिग मताधिकारका आधारमा आम जनताबाट र एष्टूपति प्रत्यक्ष रूपमा निर्वाचित हुने छ। राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति फरक फरक लिङ्ग, प्रदेश र जातिको हुने व्यवस्था गरिने छ। राष्ट्रपतिलेसम्पूर्ण प्रदेशहरूबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी समानुपातिक समावेशी प्रकृतिको सङ्घीय सरकार गठन गर्नुपर्दछ।सङ्घीय व्यवस्थापिका दुई सदनात्मक हुनु पर्दछ। राष्ट्रिय सभामा सबै प्रदेशहरूको समान प्रतिनिधित्व तथा तोकिए बमोजिम विशेष संरचनाहरूको प्रतिनिधित्व हुने सदन र प्रतिनिधि सभा जनसङ्ख्याको अनुपातमा प्रदेशहरूको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने सदन हुनु पर्दछ।सङ्घीय न्यायपालिकाको अवधारणा अनुसार न्यायपालिका स्वतन्त्र, सावैभौम र जवाफदेही हुनु पर्दछ।, ९. देशको बहुजातीय, बहुभाषिक चरित्रलाई सम्बोधन गर्नका लागि राज्यको विभिन्न तहको निर्वाचन बहुदलीय प्रतिस्पर्धाको मान्यता अनुसार समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीको आधारमा हुने छ। व्यवस्थापिका, कार्यपालिका, न्यायपालिका, सुरक्षा निकाय, सवैधानिक अङ्ग, सार्वजनिक संस्थान, सेवा प्रतिष्ठान लगायत राज्यका सम्पूर्ण अङ्ग र तहमासमानुपातिक समावेशी गराउने व्यवस्था गरिने छ। ती सबै समूहमा महिलाहरूका लागि हाल ३३ प्रतिशत सुनिश्चित गर्दै क्रमशः ५० प्रतिशत पुर्याइने छ।भेदभावका कारण पछाडी परेका समुदायलाई राज्यले क्षतिपूर्ति तथा सामुहिक प्रवेशको अवसर दिने छ। शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीमा सकारात्मक विभेदको नीति अङ्गिकार गरिने छ।, १०. सङ्घीय नेपालमा राज्यका सबै अङ्ग, तह र निकायका सरकारी काम काजमा बहुभाषिक नीति लागू गरिने छ। राज्यले प्रयोग गर्ने भाषाहरूलाई संविधानमा सूचीकृत गरिने छ।, ११. सामान्ति भूमि व्यवस्थाको अन्त्य गरी भूमिको उत्पादन वृद्धि गर्न वैज्ञानिक भूमिसुधार लागू गर्नुका साथै त्यसको आधारमा जमिनको चक्काबन्दी गरी कृषिको औद्योगीकरण, व्यवसायिकरण र आधुनिकीकरण गर्ने नीति लिइने छ। समाजवाद उन्मुख मिश्रित अर्थतन्त्र लागू गरिने छ। सङ्घीय समाजवाद उत्पादनका साधनहरूमाथि राजकीय, सार्वजनिक, सहकारी, सामुदायिक तथा निजी स्वामित्वमा आधारित हुने छ। नेपालको आफ्नो मौलिक प्रकृतिको परम्परागत सामुदायिक स्वामित्वको प्रणालीलाई सङ्घीय समाजवाद अनुरूप हुने गरी व्यवस्थापन गरिने छ।सार्वजनिक निजी साभेदारीलाई विकासको मेरुदण्डको रूपमा लिने छ।, १२. अहिले पनिदेशको उत्पादनका साधनहरू पतनोन्मुख सामन्त वर्ग, कमिशनखोर तथा एकाधिकार पुँजीपति वर्ग र वैदेशिक पुँजीपतिहरूको हातमा छन्। त्यसभित्र पनि नेपालकाबहुसङ्ख्यक जाति/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा राजनीतिक बहिस्करण र निर्धनताका कारण केन्द्रकृत शासन प्रणालीको माध्यमबाट राज्यको साधन स्रोत र शक्तिमाथि अल्पसङ्ख्यक अभिजात्य ९भक्तिभ० वर्गले कब्जा गर्नु नै हो। सन् १७६८ को सामन्ती र राज्य विस्तारकै बेलादेखि राज्यको एक जाति, एक भाषा, एक धर्म, एक संस्कृति र एक भेषको उच्च जातीय अहङ्कारवादी नीति अहिले पनि कायमै छ। त्यसकाे पतनोन्मुख सामन्त वर्ग र कमिशनखोर तथा एकाधिकार पुँजीपति वर्गको शोषण समाप्त पार्ने सामाजिक मुक्ति, साम्राज्यवादको शोषण समाप्त पार्ने राष्ट्रिय स्वाधिनतार जातीय उत्पीडनको अन्त्य गरी समतामूलक समाज निर्माण गर्नु अहिलेको हाम्रो आधारभूत कार्यभारहरू हुन्। अतः सङ्घीय समाजवादी व्यवस्था स्थापनाका लागि सामन्ती पुनर्उत्थावादीहरू र कमिशनखोर तथा एकाधिकार पुँजीपति वर्गरउच्च जातीय अधिपत्यरहेको राज्यसत्तासँग जनताको अन्तर्विरोध अहिलेको प्रमुख अन्तर्विरोध हो।त्यसरी नै पितृसत्ताको कारण सृजित लैङ्गिक अन्तर्विरोध, क्षेत्रीय भेदभावको कारण सृजित क्षेत्रीय अन्तर्विरोध आदि अन्तर्विरोधहरू पनि विद्यमान छन्। यी अन्तर्विरोधहरू हल नगरी देशमाआमूल परिवर्तन हुन सक्दैन।, १३. नेपालको र राष्ट्रियता यहाँका शासकहरूको गलत नीतिका कारणकमजोर भएको छ।नेपालको राष्ट्रियताका दुई महत्त्वपूर्ण पक्षहरू छन्। पहिलो, यहाँका आदिवासी जनजाति, खस समुदाय, मधेसी, दलित तथा मुस्लिम लगायत सबै जाति जाति, जनजाति तथा भाषाभाषीहरूको एकता र दोस्रो बाह्य हस्तक्षेपबाट मुक्ति। यी दुई वटा पक्षहरूलाई एकसाथ अगाडि बढाएर मात्र नेपालको राष्ट्रियता र राष्ट्रिय एकता सुदृढ गर्न सकिन्छ।, १४. नेपालको परराष्ट्र नीति राष्ट्रिय हित अनुकूल हुनु पर्दछ। आर्थिक कूटनीतिलाई प्राथमिकतामा राखी वैदेशिक सम्बन्धलाई अगाडी बढाउनु पर्दछ। शान्तिपुर्ण सहअस्तित्व, असंलग्नता र पञ्चशीलको सिद्धान्त अनुरूप संसारका सबै मुलुकहरूसँग मित्रता कायम गरिने छ। छिमेकी मुलुकसँगको सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिइने छ। उपरोक्त मान्यताहरूको आधार मा नेपाली जनताको जातीय (राष्ट्रिय) पहिचान, सङ्घीयता, गणतन्त्र, धर्म निरपेक्षता, समावेशी लोकतन्त्र, स्वायत्तता, स्वशासन,समानुपातिक प्रतिनिधित्व, सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा लगायतका अग्रगामी एजेण्डाहरू कार्यान्वयन गराउन, विगतमा भएका सम्झौता र सहमति अनुरूप संविधान सभाबाटै सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान निर्माण गरी जारी गराउन तथा संविधान निर्माणपछिराज्यसत्ताको नेतृत्व गर्न एउटा वैकल्पिक र राष्ट्रिय शक्तिको आवश्यकता छ।त्यहि आवश्यकता पुरा गर्न सङ्घीय समाजवादी फोरम, नेपाल घोषणा गरेका छौं। नेपाललाई स्वतन्त्र, समृद्ध, समतामूलक, न्यायपूर्ण, विभेदरहित, धर्म निरपेक्ष, समावेशी, सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक बहुराष्ट्रिय राज्य निर्माण गर्नु हाम्रो गन्तव्य हो। जीवनका सबै अवसरहरू सबैका लागि विना भेदभाव समान रूपमा उपलब्ध हुने समाजको निर्माण गर्नु हाम्रो लक्ष्य हो। उक्त लक्ष्य प्राप्तिका लागि पार्टीले आफ्ना रणनीतिक र कार्यनीतिक योजनाहरू अगाडी सार्ने छ। वैचारिक, सङ्गठनात्मक तथा प्रचार प्रसारका कामलाई तीव्रता दिने छ।लोकप्रिय जन आन्दोलनहरूको विकास गर्ने छ, र त्यसको जगमा सङ्घीयसमाजवादी व्यवस्था स्थापना गरिने छ।

Binod Maharjan 9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स

B. Arts

B. Arts

Banner, Flex Board Glows/ Signboard Sticker Cutting & Printing Screen/ Rubber Printing Self-ink Stamp PVC(ID)/ Visiting Card Printing Support

Nayabazar, Kirtipur 4335491, b\_arts@yahoo.com

गुणस्तरीय निर्माण सामग्रीहरु सुपथ मुल्यमा

हाम्रा सेवाहरु

- डन्डी
- बाँस
- ईट्टा
- रोडा
- बालुवा
- सिमेन्ट

सम्पर्क :

बालकुमारी सप्लायर्स

पागा, हनुमानघाट

प्रोप्राइटर सुरेन्द्र महर्जन

फोन ८८४३८३४५३३, ८८०३५२३७५७, ८३३५४७६



# समाजसेवी कृष्णभक्त महर्जनले महाभूकम्पको समयमा गरेको योगदानको सामाजिक संजालमा चर्चा



गत वैशाख १२ गतेको महाभूकम्पले गर्दा कीर्तिपुरका जनताको साथै विद्यार्थी, घरभाडामा बस्ने सबैजनालाई पिडीत बनाएको थियो। घर हुने, जानसक्नेहरु आफ्नो घर गए। तर घर जान नसक्ने र स्थानीयहरु सबै कुनै न कुनै ठाउँमा आश्रय लिइरहेका थिए।

यसै सन्दर्भमा २१ वैशाख २०७२ को दिन यस सम्वाददाता राहत सम्बन्धि जानकारी लिन कीर्तिपुर क्षेत्रका विभिन्न ठाउँमा घुम्नेक्रममा पाँगास्थित पाँगा पार्टी भेन्यूले आफ्नो खाली ठाउँमा पाल राखेर करीव २ सय जनालाई आश्रय दिइराखेको, एवम् पार्टी भेन्यूको हलमा पनि टन्ने भूकम्प पिडितहरु बसिरहेका थिए। त्यसपछि नयाँबजार स्थित कृष्ण क्याटरिंगमा पुग्यो। त्यहाँ पुग्दा उक्त क्याटरिंगको हलभरि चारपाँच लाईनले ओछ्यान लगाएर सुत्केरी महिला बालबालिकाहरु र जेष्ठ नागरिकहरुको बाहुल्यता थियो। त्यहाँ आश्रय लिइरहेकाहरुसँग कुराकानीको क्रममा थाहा भयो कृष्ण क्याटरिंगका प्रोप्राइटर श्री कृष्णभक्त महर्जनले एक हप्तासम्म हलमा बस्ने १७३ जनालाई विहान चिया र विहान बेलुका आफैले खाना पकाएर खुवाउनु भएको थाहा भयो। कृष्णभक्तको सेवाभावले प्रभावित भएर यस सम्वाददाताले सामाजिक संजालमा पोस्ट गर्‍यो। जुन यस प्रकार थियो।

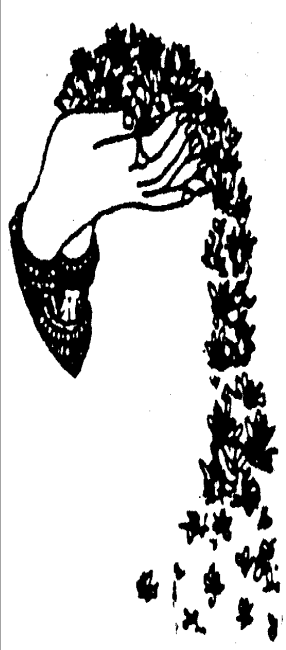
कीर्तिपुर नयाँबजारस्थित कृष्ण क्याटरिंगका प्रोप्राइटर कृष्णभक्त महर्जनले महाभूकम्प २०७२ मा १७३ जनालाई आफ्नो क्याटरिंग हलमा आश्रय दिनु भई एक हप्तासम्म कुनै सरकारी सहयोग बिना १७३ जनालाई खाना खान, पानी पिउन सबै किसिमको सुविधा दिएर सुत्केरी महिला, बालबालिका र जेष्ठ नागरिकहरुलाई आश्रय दिनु भएको छ। आज नवां दिनसम्म पनि घर पुरै भत्किएका, चर्केर बस्न नहुने ५६ जनालाई आश्रय दिइरहनु भएको छ। हामीले पनि उहाँबाट पाठ सिक्ने हो कि ?

यो पोस्ट भएको १ घण्टाभित्रमा ३०० जनाले लाईक गरेका थिए। ६५ जनाले आफ्नो विचार लेखेका थिए। कृष्णभक्त महर्जनको कामको सराहना गर्दै सलाम गर्नेहरु पनि थुप्रै थिए। जसमा केही नमूना यहाँ प्रस्तुत छ। Gyani R. Manandhar लेख्नुहुन्छ—कृष्ण भक्त जी, तपाईंलाई कोटी कोटी प्रणाम ! समाज सेवा भनेको के हो भन्ने उदाहरण तपाईंले यो दुखद घडीमा देखाउनु भो, अत्यन्तै खुसि लाग्यो !!!

Bekharam Maharjan लेख्नुहुन्छ— लोभ,लालच त्यागेर चोखो मन, वचन र मानवताको कर्तव्य सम्भरेर गर्नु भएको कार्यलाई धन्यवाद। कृष्णभक्त दाइ तपाईंको समपुर्ण कार्य सफल हुँदै जावस भगवानसंग प्रार्थना गर्दछु।

Krishna Hari Maharjan जसको सुरक्षित ठाउँ छ तिनले यस्तै प्रकारले पिडित जनता लाई आश्रय दिनु पर्छ।

यी वाहेक धेरैजसो विदेशमा बस्ने नेपालीहरुले कमेन्ट लेखेका छन्।



बूगु : वि.सं.१९९०



## बिचा: हायेका



मदुम्ह पार्वती महर्जन (मानन्धर)

मदुगु : २०७२  
आषाढ ८ गते



किपू खासी निवासी श्रद्धय् ममतामयी पार्वती महर्जन (मानन्धर) वंगु असार ८ गते मंगलवार ८२ दँय् मदुगुलिं मदुम्हेसिया आत्माया चिरशान्तिया कामना यासैं वयक:या गुणयात न्ह्याबलें लुमंका: सुखावति भुवनय् बास लायेमा धका: कामना यासैं दु:खं:पिं सकल छँज:पिन्सं मन चिइफयेमा धका: बिचा: हायेका: च्वना।

किजा/ भौ : सिद्धिबहादुर महर्जन/तरिमै महर्जन  
केहें/जिलाजं : वेखल माया महर्जन/भुयु महर्जन  
केहें- निलकुमारी महर्जन  
भिन्वा/भौ : श्रीकृष्ण महर्जन/गीता महर्जन  
” : मोहन महर्जन /विमला महर्जन  
भिन्वा/जिलाजं : रमिला महर्जन/अर्जुन महर्जन  
रामदेवी महर्जन/रामशरण महर्जन

म्ह्याय्चापिं/जिलाजपिं : स्वस्ती/फिरोज

सरला/रवि

उर्मिला

उषा/रविन्द्र

मोहिनी/प्रेम

भिन्वा छय्पिं – सबिना/श्रीता/कृता/सरिना/निरोज/अलिशा/सनि/ श्रस्ता,  
सोफिया, सफजल, इशाना, श्रीजन  
सकल छँज:पिं



## मलमास के हो ?

## मलमासमा के गर्नुहुन्छ र के गर्नु हुँदैन ?

### —ज्योतिषाचार्य उत्तमप्रसाद जोशी

वैदिक कालदेखि सूर्य र चन्द्र ग्रहको मार्गमा २७ नक्षत्र ताराहरूको नाम निर्धारण गरि पूर्णिमाको तिथिमा चन्द्र रहने नक्षत्र ताराको आधारमा १२ महिनाको नाम राखिएको हो। जस्तै विशाखा नक्षत्र ताराको पूर्णिमा वैशाख, जेष्ठको जेष्ठ, पूर्वाषाढाको आषाढ, श्रवणको श्रावण, भाद्रपदको भाद्र, अश्विनको आश्विन, कृत्तिकाको कार्तिक, मृगशिराको मार्गशीर्ष, पुष्य (तिष्य) को पुष, मघाको माघ, उत्तरा फाल्गुणको फाल्गुन, अनि चित्राको पूर्णिमा तिथि दिन चैत्र हुने भन्ने शास्त्रोक्त विधान छ। पछि अभिजित नक्षत्र तारा समेत समावेश गरि २८ नक्षत्र कायमभयो। तर पृथ्वीको उत्तर ध्रुवको विन्दुबाट विस्तार विस्तारै हटेर गई आकाशबाट अस्त नै हुने स्थितिमा पुगेको कारणले यसअभिजित नक्षत्रलाई आकाशबाट खसेको नक्षत्र तारा भनि नामांकन समेत गरिएको व्यहोरा महाभारत ग्रन्थको वनपर्वको २३० अध्यायको श्लोक ९ मा भएको देखिन्छ। त्यस्तै शतप्रथ ग्रन्थमा कृत्तिका नक्षत्र तारामा वसन्त सम्पात परि कृत्तिका नक्षत्र आजभोलिको भूमध्य रेखा मानिएको स्थानमा परि प्रज्वलित भएपछि कृत्तिकादि गणना प्रारम्भ गरियो। फेरि समय बित्दै जाँदा पृथ्वीको पश्चिम दिशाबाट सदैव गएको वसन्त सम्पात अश्विनी नक्षत्र तारामा पुगेपछि नयाँ अश्विन्यादि नक्षत्रबाट गणना शुरु भयो। जुन हालसम्म पनि कायम भैरहेको छ र नासाबाट समेत मान्यता दिइएको छ। सूर्य स्पष्ट र चन्द्र स्पष्टको गणना अनुसार पूर्णिमाहरू एउटै नक्षत्रमा पर्ने र महिनाहरूको नाम क्रममा पनि एउटै रुपता, नहुने भन्ने सिद्धान्त भारतको ज्योतिष संस्करण ग्रन्थको पृष्ठ ५६१ मा स्पष्ट नै उल्लेख भएको छ। यस्तो अप्ठेरो हटाउनको गि त्यस अप्ठेरै महिनालाई अधिकमास, मलमास भनि नाम राखियो।

यजुर्वेदको २१ औं अध्यायको २२ देखि ३० औं मन्त्रको प्रारम्भमा वसन्तादि ६ ऋतु उत्तरायणको माघ वा मकर राशि र फागुन वा कुम्भ राशिलाई शिशिर ऋतु। चैत्र वा मीन राशि र वैशाख वा मेष राशिलाई वसन्त ऋतु। जेष्ठ वा वृष राशि र आषाढ वा मिथुन राशिलाई ग्रीष्म ऋतु। श्रावण वा कर्कट राशि र भाद्र वा सिंह राशिलाई वर्षा ऋतु। आश्विन वा कन्या राशि र कार्तिक वा तुला राशिलाई शरद ऋतु। मंसिर वा वृश्चिक राशि र पौष वा धनु राशिलाई हेमन्त ऋतु भन्ने व्यहोरा उल्लेख छ। त्यस्तै १४ औं अध्यायको छैठौं, १५ औं, १६ औं र २७ औं मन्त्रमा र १५ औं अध्यायको ६७ औं मन्त्रमा पनि वसन्त ऋतु र मधुमासमा शुरुमा नै वर्षको आरम्भ मान्ने भन्ने स्पष्ट उल्लेख छ। फण्डे ५ वर्षमा २ वटा अधिक मास हुने त्यो पद्धतिमा वर्षमा ३६६ दिन हुने र सिद्धान्त कालमा ४३२०००० वर्षको एक महायुग हुने व्यहोरा उल्लेख भएको छ। व्यवहारमा प्रयोग भएको ६ भेद अनुसार ६० घडी, २४ घण्टाको १ दिन। १५ दिनको १ पक्ष। २ पक्षको १ मास। २ मासको १ ऋतु। ६ ऋतुको १ वर्ष

सम्बतसर हुने हुन्छ। त्यस्तै कृष्ण पक्षको प्रतिपदादेखि औंसी र शुक्ल पक्षको प्रतिपदादेखि पूर्णिमासम्ममा २ पक्षको एक चन्द्रमास र १२ चन्द्रमासको १ चन्द्र वर्ष हुनेछ भन्ने सूर्यको १२ मास र १२ र शिमा संचार पुरा भैसकेपछि १ सौर वर्ष हुन्छ। यसमा जुन चन्द्रमासमा कुनै संक्रान्ति पर्दैन त्यही मास मलमास वा अधिकमा हुन्छ। यसरी यो मलमास कालका अधिकताबाट हुने हो।

सौर वर्ष चन्द्र वर्ष भन्दा ११ दिन बढी हुन्छ। किनभने चन्द्र वर्ष ३५४ दिन २२ घडी १ पला २३ विपला र सौर वर्ष ३६५ दिन १५ घडी ३१ पल ३० विपला हुन्छ। यसरी २ चन्द्र वर्षमा सौर वर्षको २२ दिन अधिक भै चन्द्र महिनामा सौरवर्ष साढेसात दिन बढी भै जम्मा साढे उन्नान्तिस दिन सौर वर्षमा अधिक हुने हुनाले यसलाई मिलाउन अधिक वा मलमास राखि सौर र चन्द्र मास मिल्ने

हो। यसरी सूर्यको संक्रान्ति अधिक वा मलमासमा नपर्ने हुनाले यसलाई नपुंशक मास पनि भन्दछ। किनभने सूर्य पुरुष हो। पुरुषको मलमासमा अभाव हुने हुन्छ। यसकारण मलमासलाई शुद्ध मानिदैन। ज्योतिष शास्त्र वेदको अंग हो। वेद भनेको धर्मविज्ञान हो। धर्मको अर्थ अदृष्ट हो। अदृष्टको सिद्ध मात्र वेदादि शास्त्रबाट हुन्छ। आजको पूर्ण वैज्ञानिक युगमा समेत आध्यात्मिक धर्म नभएको विज्ञान अन्धो हुन्छ भन्ने विज्ञान नभएको आध्यात्मिक लंगडो हुन्छ।

ज्योतिषी दैवज्ञ नन्दिकेश्वर पशुपतिक जोशी स्व.भक्तप्रसाद जोशीज्यूको ध्यासफू अनुसार मलमासमा गर्नुहुने कर्महरू यस प्रकार छन्।

१) सन्ध्या २) अग्निहोत्र ३) नित्यस्नानादि यावत् नित्यकर्म ४) गृहशान्ति आतुर दान, आतुर सन्यास, दशदान, चैतरणि शर्व प्रायश्चीत ५) एकादशाह, द्वादशाह, त्रयोदशाहान्तका मृताशौच सम्बन्धि कर्महरू ६) पूर्व प्रारम्भ गरेका यावत् कर्महरू ७) द्वादश मास सम्मका यावत् मासिक श्राद्ध ८) मलमास भित्रै खण्डित भएका मूर्ति एवम् मन्दिरादिको प्राण प्रतिष्ठा एवं

जिर्णोद्धार ९) गर्भाधानदेखि अन्य गति अन्नप्राशान्तात् कर्म १०) ज्वरादि विविध रोग शान्तार्थ जप, पूजा, भगवत् दर्शनादि उपकार पक्षका यावत् कर्म ११) कृत्य कर्म १२) एकादशि आदि समस्त नित्य व्रतहरू १३) दर्शश्राद्ध एवम् औंशीमा निशि बार्ने १५) गतवर्ष शुद्ध मासमा गरेका र यस वर्ष द्वादश मासिक श्राद्ध गरिसकेकाको उनाद्विक र वार्षिक श्राद्ध एवं त्यसैको गृह शुद्धी निमित्तक श्रीमत भागवत् वेदादि पाठ परायण वा यसै वर्ष बर्खि गर्न मिल्ने (यस विषय व्यवहारिक मतैक्य अनुसार) १६) वैशाख र विवार व्रत १७) नेमतिक ग्रह शान्ति कर्म १८) त्यही महिना मलमास परेर मरकाको पछि फेरी त्यही महिनामा मलमास पच्यो भन्ने क्षयाह श्राद्ध मलमासमा नै गर्ने १९) वार्षिक श्राद्ध द्वितियादि वार्षिक श्राद्ध रोकिएमा अशौचान्तमा मलमास परेमा गर्ने।

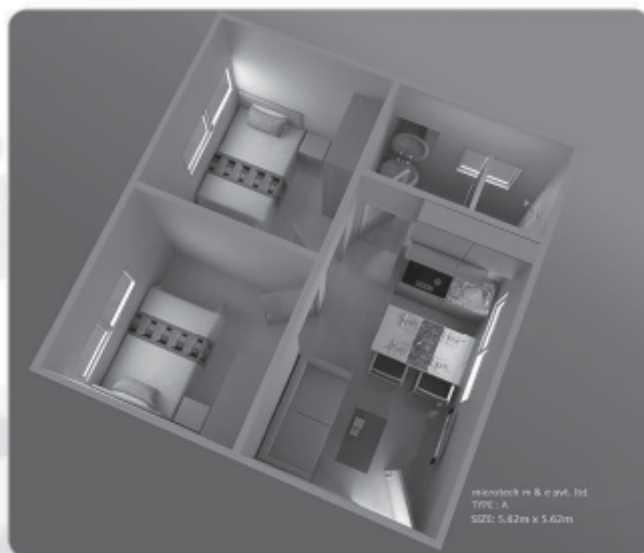
यस्तै मलमासमा गर्न नहुने कर्महरू यस प्रकार रहेका छन् –

१) नैमित्तिक र काम्य कर्महरू २) निर्माण सम्बन्धि समस्त कार्यहरू ३)

उपाकर्म ४) चुडाकर्म ५) व्रतवन्ध ६) विवाहादि मोडूलिक कार्य ७) नविन वस्त्र धारण ८) नविनालङ्कार धारण ९) यज्ञ कर्म १०) राज्याभिषेक ११) आतुर सन्यास बाहेक सन्यास स्वीकार काम १२) शपथादि दिव्य कर्म कर्म (दिव्य परिक्षाको आधार मा अपराधि पत्ता लगाउने काम १३) कन्या रजोदोष शान्ति १४) संगतिक नवान्न प्राशन कर्म १५) विवाहको प्रथम वर्षमा पतिपत्तिको एक गृहवास १६) त्रैपाक्षिक मासिक श्राद्ध १७) शयन परि वर्तनो श्रवादि उत्सव कर्म १८) पवित्रतारोपण दमनारोपण श्रवण कर्म, सर्पबलि १९) वृषत्सर्ग सबै (काम्य नै भएकोले) २०) पूर्व देवदर्शन २१) अपूर्व तिर्थयात्रा २२) अग्न्याधान २३) तुला पुरुषादि महादान २४) नविन बाग, बगैचा, चौतार, धर्मशाला, अतिथि सदनको निर्माण एवं प्रवेशादि कर्म २५) नविन कूप खनन २६) देवमूर्ति एवम् मन्दिर निर्माण २७) अष्टका श्राद्ध २८) द्वितियादिकादि श्राद्ध (शुद्धमा नै गर्ने) २९) नविन गृहारम्भ, ब्रतारम्भ ब्रत समापन ३०) मुख्य कालातिक्रान्त संस्कारहरू।



## भुकम्प पिडितलाई सस्तोमा घर



चाहिने जग्गा : १ देखि २ आना  
ट्वाइलेट/बाथरूम : १ देखि २ वटा  
किचन रुम : १ वटा

वेड रुम : २ देखि ३ वटा  
लिभिङ्ग रुम : १ वटा

मूल्य : रु. ३,३५,००० देखि रु. १०,४७,००० सम्म

हाम्रा अन्य सेवाहरू:

Light Steel structure द्वारा निर्मित Villa House तथा बहु-तल्ले घरहरू पनि उपलब्ध छन्।

सम्पर्क : स्वेतकाली मन्दिर, सुवर्ण शम्शेर मार्ग, वालुवाटार, काठमाण्डौ

Tel.: 977-1-4000507, 4000508

E-mail: mande@mos.com.np

website : www.microtechmne.com





**Hearty Congratulations to the S.L.C Graduates-2071 B.S for Their glorious success with 41 Distinctions and remaining 71 1<sup>st</sup> Divisions. May you all reach the zenith of success in the years to come, we wish you all !**



Sawan Mehta  
89.25%



Kumar Mahat  
88.50%



Amit Raj Dahal  
87.13%



Chetan Joshi  
86.50%



Nisham Kharel  
86.25%



Lajana Maharjan  
86.13%



Aashka Shrestha  
85.88%



Prashant Shrestha  
85.38%



Pranish Bista  
85.25%



Srijana Bhandari  
85.13%



Bibek Maharjan  
85.00%



Prabigya Dahal  
85.63%



Aashish Basnyat  
84.25%



Suresh Bdr. Shahi  
84.13%



Pramesh Kr. Dahal  
83.75%



Bimal Thapa  
83.38%



Palisha Manandhar  
83.38%



Ankita Sharma  
83.25%



Kritisha Maharjan  
83.25%



Sajamit M. Tandukar  
83.38%



Aashish Shrestha  
82.63%



Anup Maharjan  
82.50%



Rajani Khadka  
82.50%



Priyanka Shrestha  
82.00%



Ashesh Maharjan  
81.75%



Hem Raj Joshi  
81.75%



Abhishek Maharjan  
81.63%



Santosh Paudel  
81.63%



Nishana Dhakal  
81.50%



Biraj Rana  
81.38%



Pujan Shrestha  
81.38%



Shirisha Maharjan  
80.88%



Martina Maharjan  
80.75%



Rajan G.C.  
80.75%



Delwis Darshandhari  
80.38%



Jay Prakash Upadhyay  
81.38%



Barsha Bohara  
80.25%



Elisha Ghimire  
80.25%



Aavash Shrestha  
80.00%



Shuvam Suwal  
80.00%



# Admission Open for

# +2 SCIENCE MANAGEMENT & HUMANITIES

at

**Everest H.S.S. and College**  
**Soltee Mode, Kalimati with**  
**attractive Scholarship up to 100%**

Contact - 4274590

THE BEST ACADEMIC TEAM for



SYNERGIZING  
BEHAVIOR,  
KNOWLEDGE  
& SKILL.



**EVEREST**  
HIGHER SECONDARY SCHOOL

GPO Box: 19952, Soltee Mode  
Kalimati, Kathmandu, Nepal  
Tel: **01-4274590, 4274593**



# समाजसेवी हरिशरण महर्जन विशेष

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

कीर्तिपुर सन्देश (क)

## कर्मयोगी हरिशरण महर्जनको अवसान

२०७२ साल असार १० गते विहीवार विहान करीव ७ बजेतिर मेरो मोबाईलको घण्टी बज्यो। त्यतिबेला कीर्तिपुर सन्देश पत्रिका वितरण गर्न पाँगामा जान लागेको थिएँ। मैले मोबाईल उठाएँ सम्पादक श्रीकृष्ण महर्जनको फोन आएको रहेछ।

“कीर्तिपुर लायकको हरिशरण दाइ बित्तुभयो, दाइलाई थाहा छ कि छैन?” श्रीकृष्णले भन्यो। त्यो कुरा सुन्ने बितिकै म खगड भएँ। मेरो मुखबाट एक शब्द निस्केन। श्रीकृष्णले ठान्यो होला, मैले र। म्ररी सुनेको छैन। त्यसैले उहाँले नै भन्नुभयो, “निदान अस्पतालमा निधन भएको, अहिले लायकूमा ल्याइसकेको छ।”

यति सुन्ने बितिकै म फर्केर आएँ। पत्रिका घरमा राखेर म पनि लायकूतिर हानिएँ। म त्यहाँ पुग्दा हरिशरण दाइको घरमा रुवावासी चलिरहेको थियो। सभासद राजन के.सी., सभासद भिमसेन दास प्रधान, पूर्व राज्यमन्त्री तीर्थराम डंगोल, पूर्व राज्यमन्त्री दिलिप महर्जन लगायत थुप्रै मानिसहरु भेला भइसकेका थिए।

गुथियारहरु मलामी लैजान चाहिने सबै सामान जोरजम गर्नमा व्यस्त थिएँ। दिलिपसँगको कुराकानीमा उहाँले भन्नुभयो, “नजरराम दाइ, अब कीर्तिपुर मा पार्टीहरु बीच समन्वय गराउने समन्वय कर्ताको खाँचो हुनेभयो।”

उहाँको घर अगाडि एउटा लामो टेबुल राख्न ल्यायो। त्यसमा सेतो कपडाले छोप्यो। त्यो किन गरेको भन्दा श्रद्धाञ्जली दिनको लागि भन्ने थाहा पाएँ। एकछिन पछि, हरिशरण दाइको पार्थिव शरीर खतमा राखेर बाहिर ल्याइयो। त्यही टेबुलमा पूर्व दिशामा टाउको पर्ने गरी र। खियो। सर्वप्रथम पूर्व राज्यमन्त्री तीर्थराम डंगोल र राजन के.सी.ले उहाँको पार्थिव शरीरमा चार तारा अंकित नेपाली कांग्रेसको भण्डा ओढाउनु भयो। त्यसपछि उहाँको पार्थिव शरीरमा फूलको गुच्छा, फूलको माला र खादा ओढाएर श्रद्धाञ्जली दिनेहरुको ताँती नै लाग्यो। सामुहिक श्रद्धाञ्जली पछि मलामी सुरु भयो।

सबभन्दा अगाडि काँबाजा, नायखिं बाजा, त्यसपछि धिमेबाजा बज्न थाल्यो

। मलामी जानको लागि आएका मलामीहरु र हेर्न आउने दर्शकहरुले लायकू भरिएको थियो। पहिले गुथ्याखँ देखाउँदा मात्र त्यति मानिसहरुको भेला हुन्थ्यो। उहाँका दुई जना छोरीहरु सिर्जना र सनी वियोगले गर्दा हिँड्ने नसक्ने भइसकेका थिए। दुई दुई जनाले समातेर लैजान धौ धौ भइरहेको थियो। मलामी जाँदा बाटोको दायाँ बायाँ उभिएर हेरिर हनु भएका दर्शकहरुको आँखा नबिभाउने कोही थिएन। कोही त सुँक सुँक गरी रोइरहेका थिए। उहाँको मलामी हेर्दा लाग्छ कुनै जुलुस हो। लायकूदेखि समल ढोकासम्म बाटो भरिएको थियो। उहाँको पार्थिव शरीरलाई मसानमा बनाइएको चित्तामा राखियो। अन्तिम श्रद्धाञ्जली दिनेहरुको भीड लाग्यो। त्यो भीडमा मैले रत्नवहादुर महर्जनलाई देखें। उहाँ यति दुखित हुनुहुन्थ्यो कि रुँदा रुँदै त्यहीँ वेहोस होलाजस्तो भयो। उहाँले अंजुलीभरी पानी हरिशरण दाइको पार्थिव शरीरको मुखमा राखेर खुट्टा ढोग्न जानुभयो। उहाँ त्यहीँ गिरन लागेको थियो। उहाँको छोरा शिशिर

र मैले उठाएँ। रत्नवहादुर को हातमा साइल्यून् दिने पाइप राख्न ठाउँ बनाइएको थियो। मैले उहाँको छोरा साँग सोधें, “रत्नलाई के भएको?”

“बुबा बिरामी भएर अस्पतालमा भर्ना गरिर। खेको थिएँ। हरिशरण बाको निधनको कुरा सुनेर अन्तिम श्रद्धाञ्जली दिन अस्पतालबाट आउनु भएको, अब तुरुन्तै लैजान्छु।” उहाँको छोरा शिशिरले भन्यो।

सबै प्रक्रिया पूरा भइसकेपछि अब दागवती दिने बेला भयो। उहाँका दुई जना छोरीहरु सिर्जना र सनीले बाबुको अन्तिम दर्शन गर्ने इच्छा जाहेर गरे। ढाकीराखेको मुख खोली दिन अनुरोध गर। तर गुथियारहरुले हुँदैन भनेर मुख र नाकमात्र देखाइदियो। दुबैजना सिर्जना र सोनीले संयुक्त रुपमा दागवती दिए।

छोरीहरुको विलापले मसानघाट नै शोकमा ढुबेको थियो।



भोलिपल्ट विहान पनि श्रद्धाञ्जली दिन लायकूमा गएँ। उहाँको घरको अगाडी नै जम्मा हुने ठाउँ बनाइएको थियो। दागवती दिने दुबैजना छोरीहरु बसिरहेका थिए। सात बजेदेखि नौबजेसम्म श्रद्धाञ्जली दिनेहरुको ताँती लागिरहे। त्यसमा नेपाली कांग्रेस पार्टीकाहरु मात्र नभई, नेकपा एमाले, एनेकपा माओवादी, माओवादी, राप्रपा, लगायत कीर्तिपुरका नागरिक समाज, मानव अधिकारवादी, बुद्धिजीवीहरु सबैको उपस्थिति रहेका थिए। यसबाट के जाहेर हुन्छ भने उहाँ सबैको प्रिय नेता हुनुहुन्थ्यो।

## हार्दिक श्रद्धाञ्जली



जन्म: वि.सं.  
२००६/१०/१२



स्व. हरिशरण महर्जन

निधन: वि.सं.  
२०७२/०३/१०



बाघभैरव जात्रा गुथि एवं बाघभैरव मन्दिर व्यवस्थापन समितिका सदस्य हरिशरण महर्जनको गत २०७२ आषाढ १० गते विहीवार ६६ वर्षको उमेरमा असामयीक निधन भएकोले उहाँको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं साथै शोकसन्तप्त परिवारजनले धैर्यधारण गर्न सकोस भनी समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

बाघभैरव जात्रा गुथि परिवार  
बाघभैरवस्थान, कीर्तिपुर -१

बाघभैरव मन्दिर व्यवस्थापन समिति  
बाघभैरवस्थान, कीर्तिपुर -१



# हार्दिक समवेदना



जन्म:

वि.सं. २००६/१०/१२



निधन:

वि.सं. २०७२/०३/१०

स्व. हरिशरण महर्जन

यस विद्यालयका शुभचिन्तक तथा नागरिक समाजका अगुवा एवं समाजसेवी **हरिशरण महर्जन**को अल्पायुमा असामयिक देहावसान भएकोमा मृत आत्माको चीरशान्तिको कामना गर्दै परिवारजनहरुमा धैर्य धारण गर्न सकोस भनी भगवानसँग प्रार्थना तथा समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

प्रिन्सिपल

एवं

विद्यालय परिवार

**उज्ज्वल शिशु निकेतन एकेडेमी**

पाँगा, कीर्तिपुर -११

# श्रद्धाञ्जली सभा

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको आयोजनामा मिति २०७२/०३/१३ गते सहकारी संस्थाको प्राङ्गनमा सदस्यहरूकोबीच स्वर्गिय हरि शरण महर्जनको श्रद्धाञ्जली सभा आयोजना गरियो। उक्त श्रद्धाञ्जली सभा संस्थाका अध्यक्ष श्री रमेश महर्जनको सभापतित्वमा र सचिव सञ्चित डंगोलको उद्घोषणमा उपस्थित सदस्यहरूले तस्विर मा माल्यार्पण र एक मिनेट मौन धारण समेत गरियो।

स्वर्गिय हरिशरण महर्जनको निदान अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको सभामा स्वर्गिय हरिशरण महर्जनको सहृदयी साथी अशोक महर्जनले जानकारीका साथ वहाँसँग बिताएका र वहाँले गरेका सामाजिक, साँस्कृतिक, र राजनीतिक, शैक्षिक र आर्थिक रूपमा सक्रिय रहेको, कीर्तिपुर र देश निर्माणका लागि वहाँले जागिर सुद्ध नखाई देश र जनताको सेवामा समर्पित व्यक्तित्व भनि बताउनु भयो।

कुनै समयमा उहाँ हास्य कलाकारको रूपमा पनि परि

चित भएको बताउनु भयो। सभामा उपस्थित जनसमुदायलाई अशोक महर्जनले प्रस्तुत गरी र हँदा वहाँ निकै भावविहवल हुनुभएको थियो। त्यस्तै सभामा अर्का वक्ता प्रा.डा. शिवशरण महर्जनले पनि कीर्तिपुरमा समस्या पर्दा आइपरेको समस्यालाई समाधान गर्न सधैं समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्नु हुने व्यक्ति हुनुहुन्छ भनि बताउनु भयो।

कीर्तिपुरको उन्नति र विकासका लागि सधैं तत्परता देखाउने र नेतृत्व विकास गर्न राजनीतिक पार्टीका भन्दा पनि स्थानिय रूपमा नेतृत्व विकास हुनुपर्छ भनी र सबैलाई प्रोत्साहन गर्ने व्यक्तिको रूपमा चित्रण गर्नु भयो प्रा.डा. शिवशरण महर्जनले।

२०४८ को खानेपानी समस्यालाई असहज अवस्था पनि राजनितिक परिवर्तनमा प्रधानपञ्च हुनुहुँदा धेरै सम्बन्धित निकायहरूमा डटेर आफ्नो कुरा राख्ने गर्नु हुन्थ्यो। त्यसैले कीर्तिपुरको खानेपानीलाई सहज बनाउनमा वहाँको योगदानको कदर गर्नुपर्छ भनी बताउनु भयो।

सहकारी र सहाय्य वहाँको मुखबाट सधैं बोलिरहने शब्द हो, त्यसैले कीर्तिपुर यातायात, शहिद स्मारक क्याम्पस, हिलटाउन इन्टरनेशनल स्कूल र कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारीको स्थापना र सञ्चालन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको बारेमा बताउनु भयो। श्रद्धाञ्जली सभामा उपस्थितमध्ये कीर्तिपुर उपभोक्ता सहकारी संस्थाका अध्यक्ष लक्ष्मीकुमार महर्जनले स्वर्गिय हरिशरण महर्जनले देख्नु भएको र चाल्नु भएका राजनितिक, साँस्कृतिक, शैक्षिक, सामाजिक र आर्थिक प्रयासहरूलाई कीर्तिपुरका सम्पूर्ण संघ / संस्थाका जिम्मेवार व्यक्तिहरूले पहिल्याउनु पर्छ र अनि मात्र स्वर्गिय हरिशरण महर्जनको सपना र चाहना पूरा हुन्छ भनि बताउनु भयो।

श्रद्धाञ्जली सभाका सभापति रमेश महर्जनले स्वर्गिय हरिशरण महर्जनको व्यक्तित्व, सामाजिक प्राणिको रूपमा चित्रण गर्नुभयो। वहाँमा यस भेगका यूवाहरूलाई सक्षम र सवल बनाउन क्लव, व्यायाम केन्द्र, खेलकुदमा पनि क्रियाशिल हुनुहुन्थ्यो भनी बताउनु भयो। वहाँले तत्कालिन लायक गा.वि.स.का अध्यक्ष २०४९ मा निर्वाचित भई सामाजिक कार्यमा योगदान शुरू गर्नु भएका



थिए। त्यस्तै कीर्तिपुर नगर समितिको सभापति, काठमाडौँ जिल्ला क्षेत्र नं. १० को सभापतिको जिम्मेवारी सम्हाली सक्नु भएको छ। वहाँले कीर्तिपुर यातायात सेवा कं. लि.को २०५७ मा अध्यक्ष पदमा कीर्तिपुर नगरस्तरीय सामुदायिक विद्यालय शिक्षा विभागका संयोजक, शहिद स्मारक कलेजका सञ्चालक समितिका अध्यक्षको भूमिका निर्वाह गर्दै हुनुहुन्थ्यो। वहाँको लामो समयदेखि सुगर रोगको

कारणले किडनीमा असर परेपछि किडनीको असार ९ गते बुधवार नियमित डायलिसिस गर्ने क्रममा निदान अस्पतालमा उपचारकै क्रममा अकस्मात हृदयघात भएर मध्य रातको १:०० बजे निधन भएको जनाएको छ।

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.को स्थापना कालदेखि नै सञ्चालक समितिमा रहनु भएका भुतपूर्व अध्यक्ष तथा वर्तमान सञ्चालक समितिका पदेन सदस्यको रूपमा रही संस्थाको प्रगतिमा

महत्वपूर्ण योगदान दिनुहुने समाजसेवी श्री हरिशरण महर्जनको ६४ वर्षको उमेरमा यही २०७२ असार १० गते भएको असामयिक स्वर्गारोहण हुनु भएको दिवंगत आत्माको चिरशान्तीको कामना गर्दै यस दुःखद घडीमा शोक संतप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति ईश्वरले प्रदान गरून भन्ने कामना गर्दै हार्दिक समवेदना प्रकट गरी श्रद्धाञ्जली सभाका सभापति रमेश महर्जनले सभा समापन गर्नु भयो।



## हार्दिक समवेदना



जन्म: वि.सं.  
२००६/१०/१२



निधन: वि.सं.  
२०७२/०३/१०

**स्व. हरिशरण महर्जन**

यस मङ्गल उच्च मा.वि.का व्यवस्थापन समितिका भूपु सदस्य एवं मङ्गल बहुमुखी क्याम्पसका सल्लाहकार हरिशरण महर्जनको गत आषाढ १० गते ६६ वर्षको उमेरमा असामयीक निधन भएकोले उहाँको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवार जनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

**मङ्गल उच्च माध्यमिक विद्यालय परिवार**

**मङ्गल बहुमुखी क्याम्पस परिवार**

नयाँबजार, कीर्तिपुर –३

## हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म: वि.सं.  
२००६/१०/१२



निधन: वि.सं.  
२०७२/०३/१०



**स्व. हरिशरण महर्जन**

यस कृषक हित सहकारी संस्था लि.का शेयर सदस्य **हरिशरण महर्जन**को गत आषाढ १० गते ६६ वर्षको उमेरमा असामयीक निधन भएकोले उहाँको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

**कृषकहित सहकारी संस्था लि.**

**नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७**



# हार्दिक समवेदना



जन्म:

२००६/१०/१२

स्वर्गारोहण

२०७२/०३/१०

(स्व. हरिशरण महर्जन)

हाम्रा अभिन्न मित्र **हरिशरण महर्जन**को मिति २०७२ साल आषाढ १० गते बिहिवार का दिन ६६ वर्षको उमेरमा असमायिक स्वर्गारोहण भएकोले हामीहरु मर्माहत भएका छौं । यस दुखद् घडीमा दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौं ।

**श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्नुहुने साथीहरु:**

१. अशोक महर्जन
२. अशोक मुनि बज्राचार्य
३. बुद्धिवहादुर माली
४. दिलावत महर्जन
५. शान्त महर्जन
६. जितेन्द्र महर्जन
७. माहिला महर्जन
८. शुद्धरत्न श्रेष्ठ
९. राजेन्द्र महर्जन

१०. दिल्लीराज महर्जन
११. रामकृष्ण श्रेष्ठ
१२. राजेन्द्र महर्जन
१३. कविर महर्जन
१४. ई. बालकृष्ण महर्जन
१५. विष्णु महर्जन
१६. राजकृष्ण महर्जन
१७. नौकेश महर्जन
१८. मदन बहादुर महर्जन

१९. प्रयाग मान प्रधान
२०. त्रिलोक्य श्रेष्ठ
२१. गोपाल बहादुर महर्जन
२२. श्रीराम महर्जन
२३. विजय महर्जन
२४. बाबुकृष्ण महर्जन
२५. रत्नबहादुर महर्जन
२६. मोहनलाल महर्जन
२७. लक्ष्मीबहादुर महर्जन

# सहृदय स्व.हरिशरण दाई मेरो स्मृतिमा



प्रा.डा.शिवशरण महर्जन

सकारात्मक सोचका धनी, अनावश्यक कसैलाई चित्त दुखाउन नचाहने, मिलनसार र समाज तथा देशका लागि केही गर्नु पर्छ भन्ने भावनाबाट प्रेरित, साधारण जीवनशैली मन पराउने, विविध विचारधाराको बीचमा समन्वयात्मक भूमिका खेल्न शिपालु, जनताको मन जित्न सफल, सामाजिक सेवामा समर्पित हुने स्वभावको व्यक्तित्व हुनुहुन्छ हरिशरण दाई ।

राजनीतिलाई विकासको पातो मानी जुनसुकै राजनीतिमा लागे पनि त्यसको उद्देश्य भनेको स्थानीय तथा देशको विकास गर्ने विभिन्न थरीको बाटो ठान्ने र वैचारिक रुपमा प्रजातन्त्रवादी भन्त रुचाउने सामाजिक

सांस्कृतिक, धार्मिक, शैक्षिक अगुवाको रुपमा लिन सकिन्छ ।

म सानो छँदा दबू प्याखँ (दबूलिमा देखाउने नाटक)मा हास्य कलाकारको रुपमा चिनेको हरिशरण दाई खेलकूद, राजनीति हुँदै सामाजिक सेवामा उच्चतम भुकावतिर मोडेको पाउन सकिन्छ ।

साथीहरुको कुरालाई काट्न नसक्दा कहिलेकाहीँ विवादमा तान्ने गरेको हरिशरण दाई व्यक्तिगत रुपमा एकदमै निश्चार्थ र सहयात्री भावनाको प्रेरक हुनुहुन्छ ।

हरिशरण दाइ राजनैतिक व्यक्तित्वको रुपमा चिनेता पनि राजनैतिक स्वार्थभन्दा समग्र कीर्तिपुरको स्वार्थमा बढी लगाम भएका हरिशरण दाइ कीर्तिपुर क्षेत्रमा स्वास्थ्य, खानेपानी, यातायातको सुविधा बढाउन, आर्थिक विकास, शैक्षिक विकास, जनजीविकाको उत्थान गर्ने, नागरिक सचेतना जगाउने, आपत विपदमा परेका व्यक्तिलाई उद्धार गर्ने कार्यमा समर्पित भएको पाइन्छ ।

लायकू गाविसको अध्यक्ष हुनुभएदेखि मैले नजिकबाट

संगत गर्न पाएकोमा कीर्तिपुर को सीमभ्रवाहिटी वृहत्त खानेपानी योजना कार्यान्वयन कीर्तिपुर यातायात संचालन कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारीको संचालन, शहिद स्मारक कलेज विकास, मङ्गल उच्च मा.वि.को विकास र नागरीक सरोकार केन्द्र कीर्तिपुर को क्रियाकलापमा अति नजिक भएर काम गर्न पाएको थिएँ । त्यसमा धेरै समर्पित भएर सक्षमता पूर्वक आफ्नो कर्तव्य निभाई अधिकतम योगदान दिएको पाएँ ।

उहाँ विभिन्न सार्वजनिक पदमा बस्ने क्रममा गढपखालभित्रको लालपूर्जा वितरणमा होस्, फेक्ट नेपाललाई अस्पताल बनाउन जग्गा दिँदा होस्, धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्व चलाउँदा होस् छिटपुट असन्तोष बाहेक अधिकांश जनता उहाँको कार्यबाट सन्तोष भएको, उहाँको कार्यकाल सफल भएको देखिन्छ तर विपक्षलाई पनि समेत जान खोज्ने बानीले गर्दा उहाँले आफ्नै पार्टीमा उचित स्थान पाउन नसकेको भान हुन्छ ।

आफ्नो पारिवारिक दायित्व पुरा नहुँदै धेरै साथीहरु तथा परिवारजनको मुटुलाई चिसिक्क पर्ने गरी अति सरल तरिकाले देह त्यागल गरी जाने सहृदय हरिशरण दाइले मलाई पनि सामाजिक क्षेत्रमा समर्पित हुन प्रेरणा दिने र अगाडीतिर घच्चच्याउने तथा आवश्यक पर्दा सक्दो सहयोग गर्ने कार्य गर्नु भएकोमा म उहाँप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु र कीर्तिपुर क्षेत्रको विकास निर्माण कार्यमा उहाँको इच्छा आकांक्षाहरु पूरा गर्नमा म समर्पित भएर लाग्ने छु भन्ने प्रण गर्दछु ।

आफ्ना भावना तथा सोचाईहरु शुद्ध हुँदाहुँदै जनताको माझ प्रिय भएर पनि कतिपय आफ्नै समस्या गल्लीबाट पिल्सिएर होस् वा आफ्ना पीडाहरुलाई डबाएर राख्दा होस् वा आफ्ना इच्छा आकांक्षा कुन्ठित भएर होस् वा रोगबाट ग्रसित भएर होस् वा विनाशकारी भूकम्पबाट त्रसित भएर होस् उहाँ अल्पआयुमै स्वर्गवास हुनु भएकोमा उहाँको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै दुःखीत परिजन तथा हितैषीहरुमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति मिलोस भन्ने कामना गर्दछु ।

# स्व. हरिशरण महर्जनको सम्भनामा



प्रयाग मान प्रधान

वालसखा हरिशरण महर्जन दिवंगत हुनु भयो, हामी बीच रहनु भएन । तर, उहाँको व्यवहार, उहाँको कार्य चलचित्र जस्तै भलभली आइरहेको छ, उहाँको ठत्यौली कुरा, मिलन स्वभाव, मृदुभाषा । लायकूटोलमा सँगै खेल्थ्यौँ सँगै खान्थ्यौँ । आज भन्दा ४५-४६ (२०२७-२८साल) वर्ष अगाडि तन्नेरी अवस्थामा उहाँमा जागेको समाज सेवा र शिक्षा-खेलकूद विकास गर्ने अभिप्रायले सीतु दनु, कीर्तिपुर सार्वजनिक पुस्तकालय, कीर्ति राइजिड क्लब स्थापना गरियो । कीर्ति राइजिड क्लबले स्थानीय फुटबल प्रतियोगिता गरियो भने यहि क्लबको नामबाट दशरथ रङ्गशालामा भएको फुटबल प्रतियोगितामा समेत भाग लिन गयो जसमा उहाँ पनि एक खेलाडि हुनुहुन्थ्यो । त्यस्तै त्यस बेलामा हुने सास्कृतिक कार्यक्रमहरुमा उहाँबाट प्रस्तुत हुने हस्त्यौली कलाकारीताको प्रतिभाले कीर्तिपुर भेगको मदनकृष्ण नै हुनुहुन्थ्यो । मलाई सम्भना भएसम्म उहाँले खेलेका नेपालभाषाका नाटकहरुमा “मभिर्गु पलाः”, “पापया फल” आदि हुन् । कालान्तरमा उहाँ कम्प्युनिष्ट विचारधाराका भए पनि २०४६ सालको जनआन्दोलनदेखि नेपाली काँग्रेसको कार्यकर्ता भई कीर्तिपुर भेगमा राजनीतिमा लागेर विकास निर्माण कार्यमा लाग्नु भएको थियो । बहुप्रतिभाशाली हरिशरण महर्जनको ती भूमिका, ती योगदान यस भेगका मानसमा अविस्मरणीय रहने छ । आँखाहरुमा उहाँको अनुहार आइरहन्छ र नजानिदो रुपमा आँखा र साउन थाल्छ ।

# स्व. हरिशरण दाइबाट सिक्नु पर्ने कुराहरु



## सिद्धिवहादुर मानन्धर समलढोका, कीर्तिपुर

२०४६ सालको जनआन्दोलन पश्चात हरिशरण दाइसंग नजिक मौका पाएँ । कीर्तिपुर को राजनैतिक परिवर्तन वा सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक परिवर्तनमा हामी संगसंगै भईकन कीर्तिपुरको खानेपानी, यातायात जात्रा पर्व, त्रि.वि.विसंग लामो समयदेखि कीर्तिपुर र त्रिविविसंगको सम्बन्धमा, काठमाडौँ मोडेल अस्पताल (फेक्ट कीर्तिपुर अस्पताल), शहिद दिवस कीर्तिपुरको शिक्षा क्षेत्रा र । जनैतिक क्षेत्र, समग्र कीर्तिपुर को विकासमा उहाँले ठूलो ध्यान र अभिभावकीय भूमिका रहेको थियो ।

सबैसंग मिल्न र मिलाउने शक्तिको रुपमा उहाँलाई मैले पाएँ । उहाँको सबैभन्दा ठूलो गुण भनेको आफूलाई कहिले पनि ठूलो मान्छेको रुपमा प्रस्तुत गर्नु भएन । म त केही नजान्ने तपाईँ नै हो राम्रोसंग लाग्नु पर्छ भन्नु हुन्छ ।

जे कुरामा पनि अरुलाई ठूलो ठान्ने, आफूलाई कम ठान्ने उहाँको ठूलो ज्ञान हामीले पनि सिक्नु पर्छ । कीर्तिपुरको र । जनैतिक दलमा मिल्न नसकिने कुराहरुमा उहाँलाई मध्यस्तकर्ता को रुपमा ल्याएपछि मात्र र । जनैतिकहरुमा एउटा ठोस सहमति हुन्थ्यो ।

त्यसकारण उहाँले दिनु भएको ज्ञान, शिप, मध्यस्तकर्ता लगायत हामी कीर्तिपुरका र । जनैतिक दलका कार्यकर्ता, सामाजिक कार्यकर्ता आर्थिक कार्यकर्ता आम कीर्तिपुरवासीले सिक्नुपर्छ । उहाँको अधुरा सपना र प्राविधिक शिक्षालय, त्रि.वि.वि.को समस्या, कीर्तिपुर अस्पताल, खानेपानी, कीर्तिपुर

को बाहिरी हाई वे लिङ्ग रोड, हामीले पूरा गरेमात्र स्व. हरिशरण महर्जन दाइप्रति सच्चा श्रद्धाञ्जली हुनेछ ।

स्व. हरिशरण दाइको नराम्रो बानी आफ्नो स्वास्थ्य बारे कुनै पनि बेला कसैलाई पनि केही नभनिएको हो । त्यसकारण हामीहरु पनि राजनैतिक कर्म, सामाजिक कर्महरुले पनि आफ्नो समस्या समाधानको लागि आफ्नो साथीभाइ परिवार इष्टमित्रसंग छलफल गर्नु आवश्यक छ ।

हरिशरण महर्जन दाइ ने.सं.११३५ अनला नवमि बसुवा, २०७२ आषाढ १० गते ६६ वर्षको उमेरमा असामयिक स्वर्गारोहण भएकाले म स्तब्ध भएको छु । यस दुःखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना र राम्रो कुलमा जन्म लिओस् भनि कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

# हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म: वि.सं.  
२००६/१०/१२



निधन: वि.सं.  
२०७२/०३/१०



## स्व. हरिशरण महर्जन

नेपाली काँग्रेस का.जि. क्षेत्र नं १० को भूपू सभापति एवं समाजसेवी **हरिशरण महर्जन**को गत २०७२ आषाढ १० गते विहीवार ६६ वर्षको उमेरमा असामयीक निधन भएकोले उहाँको आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अपण गर्दछौँ साथै शोकसन्तप्त परिवारजनले धैर्यधारण गर्न सकोस भनी समवेदना व्यक्त गर्दछौँ ।

## राम मान सिंह दानवहादुर महर्जन



# भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली



जन्म:

२००८/०२/१७

स्वर्गारोहण

२०७२/०३/१०

(स्व. हरिशरण महर्जन)

शहीद स्मारक कलेज व्यवस्थापन समितिमा लामो समयदेखि सक्रिय सदस्यका रूपमा योगदान पुऱ्याउँदै विगत ११ वर्षदेखि गरिमामय अध्यक्ष पदको जिम्मेवारी बहन गरी कलेजको भौतिक, आर्थिक तथा प्राज्ञिक नेतृत्व प्रदान गर्दै आउनु भएका श्रद्धेय **हरिशरण महर्जन**ज्यूको मिति २०७२ साल आषाढ १० गते बिहिवारका दिन ६४ वर्षको उमेरमा असमायिक स्वर्गारोहण भएकाले कलेज परिवार मर्माहत भएको छ। उहाँको निधनबाट कलेजले एक सफल नेतृत्वकर्ता एवं कुशल व्यवस्थापक गुमाएको छ। यस दुखद् घडीमा दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ कलेज परिवार हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछ।

## उहाँको नेतृत्व कालमा कलेजले प्राप्त गरेका उपलब्धि :

- स्नातक तहमा व्यवस्थापन सङ्काय सञ्चालन भइरहेकोमा मानविकी सङ्काय (बी ए)को सम्बन्धन प्राप्त गरी निम्नलिखित विषयहरूको पठनपाठन सञ्चालन
  - अंग्रेजी (English)
  - समाजशास्त्र (Sociology)
  - जनसंख्याशास्त्र (Population)
  - सामाजिक कार्य (Social Work)
- +२ तह व्यवस्थापन सङ्काय सञ्चालनमा रहेकोमा मानविकी तथा शिक्षाशास्त्र सङ्काय थप गरी निम्नलिखित विषयहरूको पठनपाठन सञ्चालन
  - कम्प्युटर साइन्स (Computer Science)
  - होटल म्यानेजमेन्ट (Hotel Management)
  - जनसंख्या अध्ययन (Population Studies)
  - अंग्रेजी (English)
  - नेपाली (Nepali)
  - आमसञ्चार तथा पत्रकारिता ( Mass Communication)
  - समकालीन समाज (Contemporary Society)
- शैक्षिक स्तर अभिवृद्धि भई ९४% सम्म नतिजा प्राप्त
- पुस्तकालयको स्तर उन्नति
- Bachelor या Arts in Computer Application (BCA) सम्बन्धनको लागि प्रक्रिया अगाडि बढेको
- विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, जि.वि.स. काठमाडौं, कीर्तिपुर नगरपालिका, शैक्षिक संस्था लगायतका निकायहरूसँग सुसम्बन्ध कायम
- विद्यार्थीको सङ्ख्यात्मक तथा गुणात्मक विकास
- कलेजको आवश्यकता अनुसार भौतिक संरचना निर्माण
- कलेजको आर्थिक सम्वृद्धि

## शहीद स्मारक कलेज परिवार

नयाँबजार, कीर्तिपुर

फोन नं. ४३३३९३७, ४३३०२७९, ईमेल :

sscollege.kirtipur@gmail.com

# हरिशरण दाइया लुमन्ति

## रामकृष्ण 'धिना महर्जन'

नयाँबजार, किपू-१७

हरिशरण दाइ किपूया लायकू त्वाःया धनवहादुर महर्जन वकान्छी महर्जनया न्हापांम्ह काय खः । वय्कः मां कान्छी महर्जनया प्वाथं २००६ साल माघ १२ गते थ्व धर्ति जन्म काः वल । किपूया नांजाःपिं हनेबहःपिं मध्ये वय्क नं खः ।

हरिशरण दाइया इहिजूगु २०३९ सालं खः । वय्कःया बिचाः दु ब्याहाः यायेमज्यु । ब्याहा यातकि माकःया जालय् क्यंथें मिसातय्गु जालय् क्यने फु । मचाखाचाया तन्तां मुक्त जुइगु छगू हे उपाय खः ब्याहा मयायेगु । उकिं ज्वलिंज्वःपिं पासापिनि काय् म्थ्याय् दये धुंकल उकिं इलय् हे ब्याहा यायेमा धकाः छें, माँ अबुं न्वाना नं तेर पुछ मदु । पासापिन्सं गुलि धाल मानय् हे मजू । लिपा सकल पासापिं व छेंया मां अबुं कर याना ३३ वर्षया इलय् ब्याहा जूगु खः । आः वया छेंजःपिं थःहे जहान जगतमाया, अथे हे म्थ्याय्पिं हसना, सजना, जसना, श्रृजना व सनी महर्जन याना न्याम्ह म्थ्याय्पिं दु । तःधिकाःम्ह म्थ्याय् हसनाया इहिपा जुइधुंकल । प्यम्ह म्थ्याय्पिं बियाः छवयेमानि ।

हरिशरण दाइ न्त्याबलें मुसुमुसु न्ह्यू ख्वाः दु । न्त्याइपुम्ह सकसियां त्वकंत्वाम्ह खः । स्वीदं स्वीनिदीरखे दबू प्याखँया ख्यालःमि जुया इतिइतिं स्वकःमिपिन्त न्हिकेत सफलम्ह प्याखँम्बः खः । वय्कलं म्हितादीगु लोकंत्वाःगु दबू प्याखँ खः “मभिंगु पलाः” । वहे प्याखँ नं उगु इलय् तःथासय् क्यना नाजायेकेत सफल जूगु खः ।

हरिशरण दाइ प्याखँम्बः जक मखु कासामि (खेलाडी) नं खः । न्हापा कीर्ति राइजिङ्ग क्लब धइगु ल्याय्म्हतय्गु खलः दु व खलकं दशरथा रंगशालाय् वनाः मेमेगु क्लबतय् नाप फुटवल कासा म्हितःवंगु खः । आः व क्लब न्हनाः वन ।

जितः लुमंकथं २०४२ सालया स्थानीय चुनाव “पंचायतया चुनाव” जुल उवलय् पंचायततय् नं इत्तर पक्ष व भित्र पक्ष धकाः खेमा छुटे जू । वय्कः भित्र पाखें काठमाडौं जिल्ला यूवक संगठनया दांभरि जुयाः चुनाव त्याकल । जि इत्तर पक्षं चिथु विहार गा.पं.या

उप-प्रधानपञ्च जुयाः राजनिति पिहांवल हरिशरण दाइ । उबले जिल्ला परिषद जूगु बलम्बुया कोपिला रिसोर्टय् वनेत छें नं पिहां वयाबले वय्कलं छगू खँ धाःगु आःतलें लुमनि, “रामकृष्ण छ नं र ।जनीति वःगु किपू दयेकेत हे खः । जि नं छुं यायेगु उद्देश्यं र ।जनीति वयागु खः । भीथाय् लःया हाहाकार, लःया समस्या जूगुलिं भी मिलय् जुयाः लः हयेगु कुतः यायेमाल ।” व भलभलं लुमःनि । लिपा भाजंगलं किपूया क्वाच्चय् लः हयेगु ज्या जुल । अथे हे लिपा नं वय्कः लाय्कू गा.वि.स.या अध्यक्ष जि जिल्ला विकास समितिया निर्वाचन क्षेत्र नं १३ या सदस्य जुया सकल पासापिंनाप मिलय् जुया भवाःहिंतिं लः हयेत नं वय्कलं यक्व हे ग्वाहालि याना दीगु दु । अबले छकः जिपिं निम्हं वहे लःयागु ज्याय् वनाच्चनावले धाःगु लुमं, “स्वः रामकृष्ण खय्चातसें माःगुं म्वाःगु कचवं पिकयाः भीसं लःहयेत पंगः जुइफू । भीगु बजेटं थ्व लःहयेत हे समस्या । अनच्चपिन्सं पुष्पलालय् ट्यांकी दयेका जक लःयंकी धयाच्चन । थ्व ज्या भीसं याये फइगु खःला ? उकिं भीसं समझदारी जुया थ्व ज्यायायेत भी तयार जुइमा धाइगु नं दु, “मस्तिस्कय् समझदारी, हृदयलय् इमान्दारी, अले भीगु ब्वहलय् जिम्मेवारी यात ध्यानय् तया ज्या यायेनु ।” थ्व खँ बरोबर हे जितः लुमं ।

हरिशरण दाइ राजनीतिक रुपं काँग्रेस जूसा नं छुं हे भेदभाव जिं मखना । जि कम्युनिष्टया खःसा नं वय्कःनापं गबलें कम्युनिष्ट व काँग्रेस धकाः हाले, ल्वाय् म्वाः । जिनाप जक मखु स्वयानापं अथे छिपिं जिपिं धाःगु मताया । पासापिं भचा हाल, ल्वातसा, छुं नं खँय् विवाद जूसां हरिशरण दाइ नं मिलय् याना समन्वय याइगु खुबि दु । अबले जक धाई काँग्रेस कम्युनिष्टया खँ पिकाई । व वाहेकं अथे छुं नं धाःगु मताः ।

वय्कःनाप ज्या यायेगु भवलय् काठमाडौं जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं.१३ विकास समिति गठन याना १३ नं. इलाकाय् योजना दय्काबले हरिशरण दाइ पाखें यक्व हे ग्वाहाली बिया ज्या यानादीगु दु ।

वय्कलं यानादीगु ज्या विकास निर्माणयात काय्बले फेक्ट नेपाल, हिलटाउन स्कुलयात थः गा.वि.स.या अध्यक्ष हैसियतं पतिं जग्गा बियादिल । गुकिं यानां आः फेक्ट नेपाल नापं कीर्तिपुर अस्पताल दत, हिलटाउन स्कूलया भवन दय्काः भी हे मस्तय्

आखः ब्वने खन । कीर्तिपुर क्षेत्रया जनतां थःगु स्वामित्व दुगु छें, बुं क्यबया लालपूर्जा मद्रुपिन्त लालपूर्जा कायेदत । कीर्तिपुर यातायात सेवा कम्पनी लि. संस्थापक सदस्य जुया किपू वये वने याइपिन्त सुविधा दत । कीर्तिपुर सहकारी संस्था लि.या संस्थापक सदस्य जुया सहकारी दयेकाः कीर्तिपुरया जनताया आर्थिकस्तर थकायेत ग्वाहालि जुल । कीर्तिपुर जग्गा एकीकरणया नं सदस्यया भूमिका म्हिताः व्यवस्थित घडेरी दयेकाः छें दनाः च्वनेखन । विविध संघ संस्थाया सदस्य एवं सल्लाहकारया भूमिका म्हिता नं समाज सेवाया ज्याय न्ह्यचिला दिगु दु । जितः लुमंकथं आःतक वय्कलं थःगु जिम्मेवारी कया फेक्ट, कीर्तिपुर अस्पताल, शहिद स्मारक कलेजया नायः, की.न.पा.या शिक्षा समितिया संयोजक, नागरिक सरोकार केन्द्र कीर्तिपुरया सह-संयोजक जुया दीगु दु ।

२०७२ वैशाख १२, १३ व २९ गते स्वन्तु तःच्चः भुखाय् ब्वया दुखंकिं मनूतय् उद्धार यायेया निंतिं छु छु यायेफै धैगु राजनैतिक दलत व पिडीत मनूत अले कीर्तिपुर नगरपालिकाया हाकिमपिं नाप सहलह ब्याकाः दीगु खः ।

भी हरिशरण दाइ, थौं वय्कःयात लुमंकेगु वाहेकं छुं मन्त । थ्व २०७२ साल असार १० गते थःगु थःहे वासः यायेया निम्ति अस्पतालय् भ्ताःम्ह लिहां भ्नाय मफुत । हरिशरण दाइ मन्त धकाः खबर वय्वं जि ला छुभाः भुमिं यंम्हथें जुल । खजा वयकःया मृगौलाया ल्वय् दु । चिनि ल्वय् दु । अथे खःसा नं आकाभाका थः प्राण त्वःति धकाः म्हगसय् तक नं मखनागु थौं वय्कःयात इमां खाचा दाया यंकेथं यंकल । व मदुगुया प्यन्हू न्यान्हू न्ह्यःतक हरि शरण दाइ व जि निम्हसिया समसामयिक विषय सहलह ब्याकेत शनिवार १२ गते छकः नापलाय धकाः भ्ताःम्ह थौं थःगु प्राण हे त्वःतावन । वय्कः मन्त खत तर वय्कः अभ् नं न्ह्योने न्ह्योने वयाच्चंम्ह थें जुयाच्चन । आः वयकःया बिचाः व वय्कलं यानाः थकूगु ज्यायात भी सकल पासापिं मिलेजुया न्त्याज्याके वाहेक छुं मन्त । धात्थें वयकःयात आः भीसं श्रद्धाञ्जली विगु धैगु हे वय्कःया बिचाः वय्कल याना ल्यंगु ज्या अले वय्कलं धैतःगु खँ लुमंका न्ह्यज्याय्गु हे वय्कःयात श्रद्धाञ्जली विइगु खः धैगु जितः ताः । मदुम्ह हरिशरण दाइया आत्माशान्ति जुइमाः । दुःखंकिं सकलसितं समवेदना प्वंकाः च्वना ।

## हार्दिक श्रद्धाञ्जली



जन्मः वि.सं.  
२००६/१०/१२



स्व. हरिशरण महर्जन



निधनः वि.सं.  
२०७२/०३/१०



गणेश मान सिंह स्मृति अध्ययन केन्द्र कीर्तिपुरका संस्थापक सदस्य एवं नेपाली काँग्रेस काठमाडौं जिल्ला क्षेत्र नं.१० को भूपु सभापति, समाजसेवी **श्री हरिशरण महर्जन**को मिति २०७२ साल आषाढ १० गते विहिवारका दिन ६४ वर्षको उमेरमा असमायिक स्वर्गारोहण भएकाले हामी मर्माहत भएका छौं । यस दुःखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौं ।

गणेशमान सिंह स्मृति अध्ययन केन्द्रका  
अध्यक्ष : नरेन्द्र महर्जन  
उपाध्यक्षः राजेश दत्त महर्जन  
सचिवः राजाराम महर्जन  
कोषाध्यक्षः नानी महर्जन

सदस्यहरु :  
माननीय राजेन्द्र कुमार के.सी,  
पुकार महर्जन,  
राजकुमार नकर्मि,  
कृष्णमान डंगोल,  
जितेन्द्र महर्जन,

देवेन्द्रमान श्रेष्ठ  
सानु मैया महर्जन  
सुनकेशरी महर्जन,  
सन्तोषी भुपाल,  
सुलोचना बुढाथोकी,

ई.जनकलाल महर्जन,  
ई.दिपेश विष्ट,  
विजय भुपाल, राजेन्द्र बानिया,  
केदार महर्जन,  
कुमार अधिकारी,  
नजिराम महर्जन



# भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली



जन्म:  
२००६/१०/१२



(स्व. हरिशरण महर्जन)

स्वर्गारोहण

२०७२/०३/१०



मेरा आत्मिय सहकर्मी, नेपाली कांग्रेस काठमाडौं जिल्ला क्षेत्र नं. १० को पूर्व सभापति, **श्री हरिशरण महर्जन**को मिति २०७२ साल आषाढ १० गते विहिवारका दिन ६६ वर्षको उमेरमा असमायिक स्वर्गारोहण भएकाले मर्माहत छु। यस दुःखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारप्रति धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भन्ने कामनाका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु।

**राजेन्द्र कुमार के.सी.**

सभासद,

काठमाडौं जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं.१०

# सम्भनाको संगालोभिन्न : हरिशरण दाई स्व.हरिशरण महर्जन सम्भनामा



रबिन्द्रबहादुर प्रधान

२०७२ साल वैशाख १२ गतेको महाभूकम्पले मेरो लायकु मतको टोलको पूरानो घर चर्केर माथिको तीन तल्लामा बस्न नमिल्ने भएकोले सगैको ठूलो बा को घरमा तीन कोठा लिई आमा र छोराहरुलाई बस्ने बन्दोबस्त गरी म र मेरो श्रीमती आफ्नै घरको तलको तलामा जेनतेन बस्दै आइरहेको थिए । असार १० गतेको कुरा हो सधैं भै घर बाहिरको सडकमा दुध दुवानी गर्ने गाडीहरु ओहोरदोहोर गरिरहेको मेरो अर्धनिन्द्रामा पनि चाल पाएको थिएँ ।

विहान करिब ५:१५ को समय होला दुईवटा गाडी मेरो घरबाहिरको सडकबाट तिव्र गतिमा लायकुतिर गएको भान भयो । एक छिनपछि मेरो श्रीमती भित्र आएर मलाई भन्यो “ल ल छिटो उठ्नुस् जगत भाउजु (हरिशरण दाईको श्रीमती) गाडीमा आउनु भएको रहेछ, रोएर घर भित्र जानुभयो ।

हरिशरण दाई हस्पिटलमा वित्तु भयो रे” । यो खबरले मेरो हृदयको ढुकढुकी निकैवेर असमान्य बन्यो । एउटै टोलमा बस्ने हामी सधैं भेटघाट भइरहने । ४/५ दिन अघि मात्र भेट भएको । म सपनामा छु कि विपनामा छु एकछिन अलमलमा

परें । उठेर हरिशरण दाईको घरमा गई बुझ्दा सार्चिचकै वहाँले यो संसार छोडेर जानुभएको खबरले मन खिन्न भयो । वहाँ र वहाँको परिवार संगको हाम्रो परिवारसंगको सम्बन्ध धेरै किसिमबाट रहेको छ । एउटै टोलमा बस्ने हामी, मेरो बुवासंग हरिशरण दाईको सहकार्य, सामाजिक तथा राजनैतिक सम्बन्ध, मेरो दिदी बहिनी तथा आमाको वहाँको परिवारसंगको सम्बन्ध, एउटै टोलमा बस्ने भएकोले टोलमा हुने कार्यक्रम तथा टोल विकास सम्बन्धी विभिन्न बैठक तथा कार्यक्रमहरुमा नियमित भेटघाट आदि । वहाँ एउटा सम्पन्न परिवारको भएर पनि साधारण लवाई खवाई र सरल पाएको छु मैले ।

मेरो बुवा रूद्र बहादुर प्रधानको देहावसान पछि वहाँको सम्भनामा एउटा परोपकारी सामाजिक संस्था खोल्ने भन्ने निर्णय हाम्रो परिवारले गरेको थियो । यसै सिलसिलामा २०७० कार्तिक ९ गते कीर्तिपुरका स्वास्थ्य क्षेत्रमा लागेका व्यक्तिहरु, शिक्षा प्रेमीहरु, सम्पदा क्षेत्रमा लागेका व्यक्तिहरु, परिवारजन तथा स्थानिय व्यक्तिहरुलाई बोलाई निवासमै भेला गरी संस्था स्थापनाको लागि सानो कार्यक्रमको आयोजना गरेका थियौं ।

उक्त कार्यक्रमको सहजिकरणको भूमिका हरिशरण दाईले निभाउनु भएको थियो र उक्त भेलाबाट रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठान नामक सामाजिक संस्थाको स्थापना गरी स्वास्थ्य, शिक्षा, सम्पदा संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्य गर्ने तथा अन्य

जनकल्याण सम्बन्धी कार्य गर्ने लक्ष्य सहित रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठानको स्थापना गर्ने निर्णय भएको थियो । साथै उक्त भेलाले हरिशरण दाई लगायत अन्य ६ जनालाई संस्थाको संस्थापक सल्लाहकारको रुपमा चयन गरि एको थियो ।

संस्थाको स्थापना पछि संस्थाले कीर्तिपुर नगरपालिका भित्रका स्वास्थ्य तथा शिक्षा क्षेत्रमा योगदान गर्ने, सम्पदा तथा संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धनमा योगदान गर्ने व्यक्ति तथा संघ संस्थाहरुलाई “रूद्र बहादुर स्मृति पुरस्कार” प्रदान गर्ने तथा यथोचित सम्मान गरिने निर्णय भएको थियो । नगद पुरस्कार सहितको पुरस्कार पहिलो वर्ष स्वास्थ्य क्षेत्रमा, दोश्रो वर्ष शिक्षा तथा तेश्रो वर्ष सम्पदा तथा संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने व्यक्ति तथा संस्थालाई प्रदान गरिने तथा तेश्रो वर्षपछि पुनः स्वास्थ्य, शिक्षा तथा सम्पदा विधामा क्रमैसंग पुरस्कार प्रदान गरिने कार्यक्रम रहेको छ ।

संस्थाले सल्लाहकार हरिशरण दाईको संयोजकत्वमा पुरस्कार छनोट समिति गठन गरेको थियो । उक्त पुरस्कार छनोट समितिको समय समयमा बैठक बसी आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढिरहेको यो अवस्थामा अचानक वहाँको देहावसानले रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठानले आफ्ना सल्लाहकार तथा एक समाजसेवी गुमाउनु परेको छ ।

पुरस्कार विजेता छनोट गर्ने जिम्मेवारी प्रतिष्ठानका सदस्यहरुलाई नै जिम्मा लगाई वहाँ यो संसार छाडेर जानु भएको छ । वहाँले छाडेर जानु भएको जिम्मेवारीलाई पक्कै पूरा गर्नेछु ।

रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठानका सल्लाहकार हरिशरण महर्जनज्यूको २०७२ असार १० गते भएको असामयिक स्वर्गारोहणले यस प्रतिष्ठानलाई अपूरणीय क्षति भएको छ ।

यस दुःखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवार जनप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

वहाँले रूद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठानको सल्लाहकार तथा पुरस्कार समितिको संयोजक भई प्रतिष्ठानको हितको लागि गर्नुभएको योगदान सधैं ताजा भएर रहने छ ।



—टीकाराम महर्जन—


मैले वि.सं. २०१८ सालदेखि २०२१ सालसम्म करिब ३ वर्ष ति कीर्तिपुरको पहिलो आधुनिक शिक्षण स्कूलको रुपमा स्थापना भएको “किरण विद्यालय” (हालको कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय) नामको निम्न माध्यमिक विद्यालयमा प्रधानाध्यापक भएर काम गर्ने मौका पाएको थिएँ । त्यसबेला हरिशरण महर्जन कक्षा ३ मा भर्ना भएर अध्ययन गरिरहनु भएको मलाई अहिले पनि याद छ । प्राथमिक विद्यालयको विद्यार्थीकालदेखि प्रहसनको बाल कलाकार भएर स्कूलको हरेक शुक्रवारको बालसभामा अभिनय गरेर आफ्नो प्रतिभा प्रदर्शन गर्नुहुन्थ्यो । स्कूलका शिक्षक तथा अन्य विद्यार्थीहरु पनि उहाँको प्रहसन प्रतिभाको प्रशंसा गर्थे ।

स्कूल जीवनपछिको युवा अवस्थामा पनि उहाँले कीर्तिपुरको सामाजिक क्षेत्रमा हास्य व्यंग कार्यक्रम प्रस्तुत गरेर सम्पूर्ण कीर्तिपुरवासीहरुको प्रिय पात्र बन्न सफल हुनु भएको थियो । स्कूल कलेजको जीवन पछि पनि उहाँले आफ्नो निजी जीवनको लागि कुनै पनि रोजगारीको वास्तै नगरिकन सामाजिक क्षेत्रमा स्थानीय युवाहरुको लोकप्रिय नेतृत्वको भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहनु भएको थियो । हरेक सामाजिक कार्यक्रमको मञ्चमा बोल्दा पनि हाँस्यव्यङ्ग्यकै शैली अपनाउनु हुन्थ्यो ।


जीवनको उत्तरार्द्धमा आएर पनि उहाँले कीर्तिपुरमा नेपाली काँग्रेसको स्थानीय नेताको रुपमा उदय भए पनि उहाँलाई राजनीतिभन्दा पनि सामाजिक कार्यकर्ता भएर समाजसेवा गर्ने उहाँको आन्तरिक अभिलाषा थियो । फलस्वरूप उहाँले कीर्तिपुरको सामाजिक, आर्थिक र साँस्कृतिक तथा शैक्षिक क्षेत्रमा पनि निस्वार्थ भूमिका निभाउनु भएको थियो । उदाहरणको रुपमा कीर्तिपुर यातायात कम्पनि, कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारि संस्था र शहिद स्मारक कलेजको अध्यक्ष भएर सफलतापूर्वक आफ्नो नेतृत्वको भूमिका निभाउनु भएको थियो । कीर्तिपुरको श्रीबाघभैरव जात्रा गुथि, कीर्तिपुर बहुमुखि सहकारी संस्था र शहिदस्मारक कलेज आदि संचालन कार्यमा उहाँसँग सहभागीको रुपमा मैले पनि काम गर्ने शुभवसरपाएको थिएँ ।

तर समयको पावन्दिमा परेर कीर्तिपुरका होनहार सामाजिक कार्यकर्ताको प्रमुख नक्षत्र श्री हरिशरण महर्जनको यही २०७२ साल आषाढ १० गते अकस्मात असामयिक निधनभएकोमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।


## बिचा: हायेका



बुदिं वि.सं.  
२००६/१०/१२



मदुगु वि.सं.  
२०७२/०३/१०



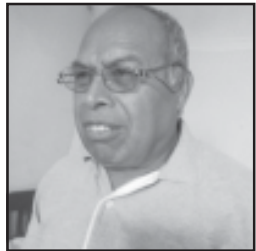
**मदुम्ह हरिशरण महर्जन**

ज्यापु महागुथि किपू नगरसमितिया जः नेवाः नुगः दुम्ह  
नेपाली काँग्रेसया पुलांम्ह क्षेत्रिय सभापति हरिशरण  
महर्जन वंगु ने.सं. अनलाख्व नवमि बसुवाः आकाभाकां  
मत्यवं मदुगुलिं मदुम्हेसिया सुखावती भुवनय् बास  
लायेमा धकाः कामना यासं दुःखंकःपिं सकलछँजःपिन्सं  
मन चिइफयेमा धकाः बिचाः हायेका च्वना ।

## ज्यापु महागुथि किपू नगर समिति



# स्व. हरिशरण महर्जनया जीवनी बारे छत्वाःचा



अशोक महर्जन

निखासी, किपू-३

कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं.१ लायकुली भाजु धनबहादुर महर्जन व मयजु कान्छीमायाया कोखं २००६ साल माघ १२ गते तृतीया तिथी शनिवार खुन्हु जन्म जूगु खः । २०७२ साल आषाढ १० गते नवमि तिथि विहीवार खुन्हु ६६ वर्षया उमेरय मत्यवं हे आकाभाकायु भी सकसितं त्वताः सुखावति भुवनसं बास काः वन । स्व भीगु कीर्तिपुर बहुउद्देशीय दर्ता जूगु २०५६/०५७ संस्थापनया इलनिसं स्व संस्थाया दुजः जुया संस्था थकायगु लागि माक्व सरसल्लाह व तिवः बिया थम्हस्या अध्यक्षया भारतक क्वबिया नं लिपा पदेन सदस्य जुया ज्या यानाचन । थौं भीत त्वःतावन

। थौं स्व भीगु संस्थाया बल्लागु सेल्लागु धुंसिया थां छगः मन्त । स्व संस्था जन्म जुइ न्त्यः कीर्तिपुर यातायात कम्पनी जन्मय यायेत नं वय्कःया तंगु ल्हाः दु । व संस्थायु नं वय्कः तःदंतक दुजः जुया संस्था सुचारु रुपं चलयु याना अध्यक्षया भार सम्हालयु याना अन लिपा तिनि स्व भीगु कीर्तिपुर बहुउद्देशीय सहारीया जन्म याना थन तक थ्यंकाः स्व संसार त्वःता वन । स्व सहकारी जक मखु किपूया विकासया लागि याइगु ज्यायु नं वय्कःया ल्हाः व सर सल्लाह मदुगु छुं नं ज्या पुरा मजु । विशेष याना वय्कलं दुधपोखरी लः हयाः किपुली लः त्वंकेगु, फेक्ट हस्पिटलयात जग्गा बियाः थौं हस्पिटल सुविधा काये दत । उलजक मखु पति जग्गायु छै दय्काचर्चपनि लालपूर्जा मदुगु वय्कःया कुतलयु हे लालपूर्जा वितरण जुल । वय्कः मठ मन्दिर या जिर्णोद्धारया लागि नं अगुवा हे खने दु । गथे कि उमामहेश्वर, बाघभैरव परिसरया सतः व बाघभैरव मन्दिर जिर्णोद्धार इत्यादि । अथे हे शहिदस्मारक

कलेज स्थापना याना अध्यक्ष तकं जुयाः कलेजया भवन निर्माणनिसं कया कलेजयात सुचारु रुपं चलयु याना वन । कीर्तिपुरया न्हापांगु टाउनप्लानिंगयु नं वय्कः दुजः जुया बांलागु सरसल्लाह बिया प्लानिंग सिधयका दिल । धर्मया खँयु नं वय्कःयात यक्व च्छायु बहःजू । टोलयागु दाफाया आखाः छै हे वय्कःया छै तयातःगु दु । बाघभैरव भजन मण्डलया नं सल्लाहाकार खः । वय्कःया बा नं भगवान द्यः स्थापना याना वन । सायद उकिं हे ला वय्कःया भगवानप्रति यक्व आस्था दु । भगवान बुद्धया धर्म देसना अनुसार जन्म, जरा, ब्याधि व मरण । स्व दुःखं मुक्त जुइगु लं मालेत बुद्धं खुदं (६) तक तपस्या यानाः ४५ वर्षतक प्रचार प्रसार यानाबिज्यात । थ्वहे खं थुइकाःला छायु थें मस्यु वय्कः नं विवाह याये मखु धकाः यक्व कोसिस या, विवाह यायेमाली धकाः छै नं बिस्यु तक वन । लिपा पासापनिगु कर जगत तताजु नाप इहिपा यात । मचा खाचात दत । तर वय्कःया

कोखं काय्मचा छम्ह मदु । बुद्धयागु निति अनुसारं ला वय्कः छम्ह धर्मात्मा छ् बुद्ध हे जुल । छायाधाःसा आः वय्कःया पाखें सुं नं जन्म जुयाः दुःख जुइमखुत । जिं स्युगु कथं वय्कःया सुरुया शिक्षा किरण विद्यालय किपू, एस.एल.सी. पद्मोदय हाइस्कूल, बी कम तक महेन्द्र रत्न क्याम्पसयु ब्वनादीगु खः । वय्कः छम्ह ख्यालः कासामि नं खः । वय्कः नं म्हिताः दीगु दबू प्याखें खः जंगली, मभिगु पलाः खः । वय्कः मनयागु Dictionary No म्हां मस्यु धैगु शब्द हे मदु थें च्वं । उकिं वय्कःयात छम्ह बहादुर धकाः नं धाई । वय्कः गाविस अध्यक्ष जुया दीबलयु नं अथेहे । मेपिन्त दुःख जुई दुःख सिई धकाः थम्हयस्यां दुःख सिया जुइम्ह । सकसितं मछिंका ला खँ हे ल्हायु मसःम्ह थौं भी सकसितं खय्काः वन । आः भीसं वय्कःया बांमलाःगु खँ फुक्क ल्वमंकाः, बांलागु खंयात जकः लुमंका न्त्यां वनेमाल । (अशोक महर्जन कीर्तिपुर बहुउद्देशीय सहकारी वंगु असार १३ गते आइतवार याःगु श्रद्धाञ्जली ब्वना न्यंकाः दीगु खः )

समाजसेवी हरिशरणको निधन पछि.....



नजरराम महर्जन

हरिशरण दाइसंग मेरो लामो संगत थिएन । बालककालमा उहाँलाई एउटा फुटबल खेलाडीको रुपमा चिन्थें । त्यतिवेला कीर्ति राइजिंग क्लब कीर्तिपुरका फुटबल खेलाडी हुनुहुन्थ्यो । त्यसपछि उहाँलाई दबू प्याखँमा जोकरको रुपमा चिनेको थिएँ । उहाँले बोल्ने दोहोरो अर्थको शब्दले सबैलाई हँसाउँथ्यो । उहाँको जोडीको रुपमा ह्वाकुँचाको विष्णु हुनुहुन्थ्यो । अरुलाई हँसाएर आफू नहान्ने उहाँको ठूलो प्रतिभा थियो । उहाँले खेल्नु भएको मभिगु पलाः करीव ३ चोटी हेरेँ हुँला । त्यसपछि म वीरगंज गएँ । २५ वर्षसम्म वीरगंजमै बसेर आएँ । हरिशरण, शिवशरण, र ामकृष्ण धिनाःहरु मिलेर कीर्तिपुर यातायात कम्पनी खोलेको भनेर थाहा पाएँ । किनकी बसको बडी बनाउन वीरगंज ल्याउँथ्यो । त्यसपछि सहकारीको प्रादुर्भाव भएपछि कीर्तिपुर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को गठन भएको पनि सुनेँ । २०६० सालमा वीरगंज छाडेर सदाको लागि काठमाडौं बस्न

## स्व. हरिशरण महर्जनसंगको मेरो सहकार्य

आएँ । त्यतिवेला ज्ञानेन्द्रको प्रतिगामी कदम विरुद्ध काठमाडौंमा तत्कालिन सात दलले आन्दोलन चलाइरहेका थिए । म नेकपा एमालेको पर्सा जिल्ला कमिटी र वीरगंज नगर सचिवको समेत जिम्मेवारी सम्हालेर आइसकेको थिएँ । पार्टीको जिल्ला कमिटीमा सम्पर्क राखेर कीर्तिपुरमा सदस्यता ट्रान्सफर गराइ सकेको थिएँ ।

त्यसैले काठमाडौंमा हुने हर ेक आन्दोलनमा म सहभागी हुन थालें । सात दलको संयुक्त आन्दोलनमा जाँदा काठमाडौंमा हरिशरण दाइसंग भेट हुन्थ्यो । प्रायःजसो उहाँ पनि आन्दोलनमा सरिक भएको पाएको थिएँ । त्यतिवेला उहाँले भन्नुभएको थियो, “अब यो देशमा राजाको काम छैन । ०४७ सालको संविधानले राजारूपी शेरलाई खोरमा थुनेको थियो । तर नंग र दन्त भिकेको थिएन । त्यसैले उसले अहिले आफ्नो रुप देखाइदियो ।”

२०६२ साल चैत्र २३ गते देखि सातदल र माओवादीसहितले आमहडतालको घोषणा गरेका थिए । जसअनुसार कीर्तिपुर को नयाँबजारको लोकतान्त्रिक चोकमा चार तारा भण्डा र

हँसिया हथौडा अंकित भण्डा बोकेर बाटो अवरुद्ध पारेर धर्ना बसेका थियौं । केही छिनपछि सेनाको ट्यांकर सहित आयो । तर हामीले बाटोमा सुतेर सेनाको ट्यांकरलाई माथि ल्याउन दिइन । एक घण्टापछि धर्ना सकियो । भोलि पनि धर्नामा बस्ने भनेर निर्णय गरी सबैजना आ-आफ्नो बाटो लागे । पाँगातिर जान लाग्दा पाँगा दोबाटोदेखि टाउनप्लानिंगसम्म प्रहरी र कीर्तिपुरवासीको भिडन्त भइरहेका थिए । थुप्रै जना घाइते भएका थिए ।

चैत्र २४ गते दिनभरि धर्ना दिने भन्ने निर्णय भए अनुसार फेरि लोकतान्त्रिक चोकमा जम्मा हुन थालें । आधा ओरालोको बाटोमा ठूलठूला ढुंगाहरु राखेर बाटो छेक्ने काम भयो । अरु सबै भुईँमा बसेर धर्ना दिन थालें । दिउँसो १२/१ बज्दा नवज्जै मानिसहरु पानीले आकुल ब्याकुल भयो ।

हरिशरण दाइले पानीको बाल्टी र जग ल्याउनु भयो । उहाँले भनेपछि नयाँबजारका मानिसहरुले जे कुरा पनि मान्दोरहेछ । त्यसपछि धर्नाकारीहरुलाई भोक लागेको उहाँले महसुस गर्नु भयो होला । “नजरराम, अब यो धर्नामा बस्नेहरुलाई अरु केही नभए पनि

चिउरा दालमोठ भए पनि खुवाउनु पर्‍यो । नत्र भोक लागेपछि उठेर जान्छ । खाली पानीमात्र कति खुवाउने पानीमा जुस मिलाएर खुवाउनु पर्‍यो ।” हरिशरण दाइले भन्नुभयो ।

त्यहाँ चन्दा उठाउने काम भयो । सबैले एक सय, पचास गरी सहयोग गरे । तुरुन्तै चिउरा दालमोठ र चाउचाउ किनेर ल्याउनुभयो । मिसाएर कागजमा राख्दै बाँड्न लाग्नुभयो । पानीमा जुस मिलाएर खुवाउनु भयो ।

यस्तै एक हप्ता तातो घाममा बसेर चिसो जुस खाएर बस्दा मलाई निमोनिया भयो । म थला परें । पाँचौ दिन सकि नसकि म लोकतान्त्रिक चोकमा हेर्न गएँ । हरिशरण दाइ भेट भयो ।

“यतिका दिन कहाँ थियौं ?” भनेर सोध्नुभयो । म विरामी भएको बताउने वित्तिक्कै “ल विरामी मान्छे यहाँ बस्नु हुँदैन घर गइहाल्नु, पानी चाहियो भने लिन आउँछु, घरमा भनिराख्नु ।” भनेर आदेशात्मक स्वरमा भन्नुभयो ।

म घर आएर आराम गर्न आएँ । वैशाख ८ गतेसम्ममा निमोनिया निको भइसकेको थियो । तर मलाई चिनीरोग लागिसकेको थियो । म दुब्लो पातलो भएको देखेर उहाँ चिन्तित हुनुभयो । अहिले म स्वस्थ छु

भनेपछि मात्र मलाई धर्नामा बस्न लगायो ।

२०६३ साल वैशाख ११ गते आन्दोलनले सफलता पायो । विजय जुलुस निकाल्ने कुरा भयो । आन्दोलनमा संगै हिडेका दलहरु विजय जुलुस आफ्नै तरिकाले मनाउन थाले ।

त्यसपछि नगरपालिकामा सर्वदलिय संयन्त्रको गठन भयो । जसमा एमालेबाट मैले पनि प्रतिनिधित्व गर्ने मौका पाएँ । उहाँको संयोजकत्वमा नगर स्तरीय शिक्षा समिति गठन भयो । जसमा म पनि सदस्य रहेको थिएँ । नगरपालिकाको बजेटबाट शिक्षा क्षेत्रको लागि रु.दस लाखको बजेट राख्यो । जसमा सामुदायिक विद्यालयहरुको भौतिक सुधारको लागि रु. छ लाख र नेपालभाषाको लागि रु. चार लाख छुट्याइयो । कुन विद्यालयलाई दिने भन्ने बारे निर्णय गर्नुभन्दा अगाडि उहाँ र मैले सबै विद्यालयको निरीक्षण गरेर जसलाई अति आवश्यक छ उसलाई दिने निर्णय गरियो । हरेक वर्ष २ वटा विद्यालयलाई दिने निर्णय भयो । यी विद्यालयहरु छनौट गर्दा उहाँले त्यस विद्यालयको संचालक समितिमा को छ भनी कहिल्यै सोच्नु भएन । उहाँले पार्टीभन्दा

उहाँको निधनले कीर्तिपुरवासीले एकजना सपुत गुमाएको मान्नुपर्छ । उहाँको चिर शान्तिको कामना गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

आफुलाई माथि उठेर निर्णय गर्नु हुन्थ्यो । बैठकमा कुरा राख्दा पहिले अरुको कुरा गौर गरेर सुन्नुहुन्थ्यो । त्यसपछि मात्र आफ्नो भनाई राख्नुहुन्थ्यो ।

त्रि.वि.वि.मा नेवाः स्वायत्त राज्य मंकाः परिषदले तालाबन्दी गरिराख्दा वार्ता गर्न बोलाएको थियो । वार्ताको पहिलो शर्त नै ताला खोल्नु थियो । उहाँको अनुरोधमा मंकाः परिषदले ताला खोलि दियो । तर वार्ताले सफलता पाउन सकेन । यसमा उहाँले भन्नुभएको थियो, “यो चार दलका नेताहरु बीच नै एकता छैन । सबैजना आफूले जस लिन खोज्ने । हाम्रो कीर्तिपुरको विकास नहुनुमा सबैभन्दा ठूलो तगारो नै दलहरु बीच जस लिन खोज्ने प्रवृत्ति हो । जबसम्म दलभन्दा माथि उठेर सोच्दैन, तबसम्म यहाँ केही हुनेवाला छैन ।” उहाँको निधनले कीर्तिपुरवासीले एकजना सपुत गुमाएको कामना गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।